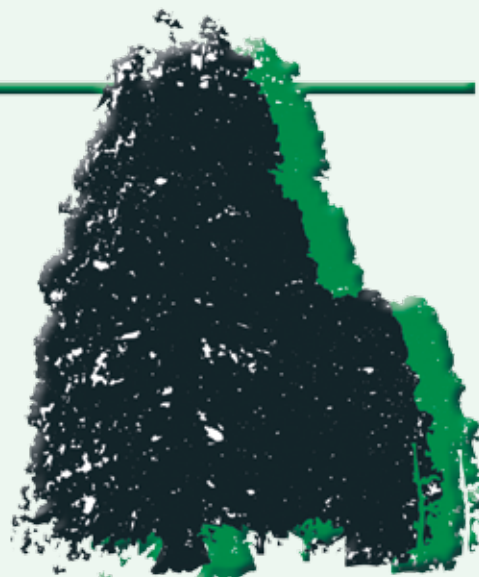


ŠZM SEKVOJ



MAJ, veliki traven / 2021

GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS



Vse najboljše,
Slovenija,
za **30** let!

Vrata v boljši svet

Maj je in vse je ozelenelo. Upamo, da se nam bodo s pomladjo odprla tudi vrata v svobodni antivirუსni svet ... Tako kot so se naši državi trideset let nazaj odprla vrata v samostojnost. Lepa, okrogla obletnica, ki v nas zbudi spomine na povezanost naroda, pa tudi opomine, kaj vse nam je v tem času uspelo razdreti. Toda vrata so se takrat odprla in skozi nje smo stopili z zaupanjem v nekaj boljšega.

Ne vem, zakaj pišem o vratih. Najbrž zato, ker smo šli ravno danes, sončnega majskega dne, s šolarji prvič spet ven. Organizirano kot skupina oz. lebdeč v mehurčku. Ogleдали smo si Novo mesto z različnih perspektiv, se nastavili soncu, pogledali v Krko, prebrali Kettejeve verze na vodnjaku in se kmalu za vsem tem znašli pred starim vhodom v eno od najpomembnejših kulturnih ustanov v Novem mestu – v Knjižnico Mirana Jarca. Zagledali smo se v vrata.

Ali veste, v čem je zgodovinska povezava novo-meške knjižnice z našo krajevno skupnostjo?

V tem, da glavni portal, ki je vzidan v pročelje knjižnice, prihaja z gradu na Ruperč Vrhu. Ko je bil grad med vojno požgan in se je počasi spreminjal v razvaline, so uspeli rešiti poškodovan glavni portal – zdaj svojo vlogo opravlja tako, da stari zgradbi knjižnice dodaja pridih neke zgodovinske vrednosti. Zanimivo je bilo videti, kako so temu podatku prisluhnili tisti, ki so doma blizu Ruperč Vrha oziroma ki vedo, kje to sploh je. Za trenutek jih je morda obšel nek občutek domačnosti in povezanosti z domačim krajem.

To povezanost lahko gradimo tudi z našim glasilom, ki je letos osiromašeno za kar nekaj poročil o dogodkih, ki smo se jih včasih udeleževali ter z njimi drug v drugega vivali veselje in dobro voljo. Po drugi strani pa lahko vidimo, da se svet še vedno vrti, da smo ljudje iznajdljiva in prilagodljiva bitja, ki znamo marsikaj potegniti tudi iz težkih situacij; ki še vedno telovadimo, pa čeprav z maskami; ustvarjamo, pa čeprav doma, namesto v šoli; se družimo, pa čeprav na daljavo ...

Hvala vsem, ki ste s svojim sodelovanjem in pripravljenostjo odprli vrata na svobodo še eni številki našega skupnega glasila.

Karmen Jenič

Nagovor župana



Drage krajanke in krajan Birčne vasi!

Na Mestni občini Novo mesto tudi v prvem kvartalu leta 2021 nadaljujemo z uresničevanjem zastavljenih ciljev. Na področju investicij v sodelovanju z državo širimo krožno križišče »tabletk«, kar bo po zaključku razbremenilo novomeške prometne konice; rekonstrukcija je bila tudi naš pogoj pred začetkom gradnje tretje razvojne osi. Konec lanskega leta smo podpisali pogodbo za izgradnjo več kot 400 najemniških stanovanj na območjih v Podbrezniku in Brod-Drage, med katerimi so načrtovana tudi oskrbovana stanovanja, na območjih v Gotni vasi, Brod-Drage in Regrških Košenicah pa bodo na voljo tudi zemljišča za individualno gradnjo. Uspešni smo pri prizadevanjih za širitev regionalnih in občinskih kolesarskih in peš povezav, v tem trenutku urejamo Topliško cesto, smo tik pred zaključkom urejanja Mirnopeške ceste, sledi ureditev kolesarske povezave proti Stopičam.

Potem ko smo jeseni skupaj z Direkcijo RS za infrastrukturo na občini poskrbeli za novo avtobusno postajališče v Birčni vasi, je tako v sklopu izboljšanja prometne varnosti otrok v smislučasne ureditve prilagojeno tudi območje pred osnovno šolo. Na levi strani vozišča za potrebe čakališča za avtobus stoji barvni drog Busko, ki voznike opozarja na prisotnost šolskih otrok. K boljši varnosti v prometu prispevata tudi prikazovalnika hitrosti, ki voznike dodatno opozarjata na omejitve hitrosti. Preplastili smo tudi cesto na območju prehoda za pešce in uvedli ukrepe za umirjanje prometa, pri čemer so prostor pred prehodom za pešce na vozišču označili z barvnimi krogi in talno označbo z opozorilnim napisom.

V prihodnosti je predvidena še rekonstrukcija dela državne ceste, in sicer prva faza do šole, krajan pa se bodo lahko razveselili tudi dodatne cestne razsvetljave. V načrtu je tudi izgradnja kanalizacije in čistilne naprave na območju Vrha pri Ljubnu, projektiranje je načrtovano za letošnje leto, izvedba pa se bo začela naslednje leto. Asfaltiranje cest se bo v bližnji prihodnosti izvajalo na Jami v dolžini 480 metrov, na hribu v Velikem Podljubnu v dolžini 150 metrov in v vasi v izmeri 300 metrov ter na Ruperč Vrhu v dolžini 230 metrov.

Na občini smo tudi sicer aktivni na področju zagotavljanja boljše kakovosti bivanja vseh občanov. Že v prvi fazi epidemije smo bili dejavni pri stikih z občani in prek različnih sporočil skrbeli za to, da nam je vsem vsaj za spoznanje lažje v teh časih. V februarju smo po vseh gospodinjstvih razdeli letake o kakovosti zraka v Mestni občini Novo mesto, s katerimi opozarjamo na prisotnost delcev PM10 v naši okolici in predlagamo ukrepe za boljše vplive na naše okolje. Konec marca smo ponovno povezali vse krajevne skupnosti v akciji Očistimo sosese, že dva meseca pa v sodelovanju s Televizijo Vaš kanal izvajamo kampanjo Doma je lepo, v kateri predstavljamo vseh 23 krajevni skupnosti Mestne občine Novo mesto. Tako smo v preteklem mesecu predstavili tudi vašo krajevno skupnost, v kateri ste nam pokazali veliko zanimivosti in še neodkritih koticov, predvsem pa povezanost krajanov, ki dokazuje, da je v vaši krajevni skupnosti resnično lepo živeti.

Gregor Macedoni,
župan Mestne občine Novo mesto

Dogajanja v KS Birčna vas



Nova ureditev prometa pri šoli.

Ko se ozremo nazaj v leto 2020 in tudi del leta 2021, lahko rečemo, da je bilo to obdobje posebno, a nam je dalo tudi nove izkušnje in priložnosti.

To se je odražalo tudi v delu KS. Naši načrti so bili optimistični, a smo se morali tudi mi, tako kot vsi, sproti prilagajati situaciji.

Naša največja pridobitev v tem obdobju je nova **avtobusna postaja z obračališčem v centru Birčne vasi**, ki smo jo dolgo težko pričakovali, saj je bila s to pridobitvijo v tem delu izboljšana prometna varnost. Izgradnja AP v Birčni vasi, ki sta jo financirala Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI) in MO Novo mesto, je bila predana namenu 29. septembra 2020. Vas je zasijala v novi luči.

Na podlagi naših številnih pobud, opozoril in dopisov je DRSI z izvedbo projekta izboljšanja prometne varnosti na državni cesti pri šoli v Birčni vasi poskrbela za varnost šolarjev in ostalih udeležencev v prometu pri šoli. Postavljeni so bili merilci hitrosti, dodatni prometni znaki in opozorila, fizične omejitve cestišča, dodatno osvetljen prehod za pešce, utrjen del za čakanje na avtobus, obnovljena talna signalizacija, dodatne oznake z opozorili na otroke ... To je začasna rešitev, saj upamo na uresničitev projekta rekonstrukcije ceste, kar je že nekaj časa predvideno.

Začela se naj bi tudi **rekonstrukcija dela ceste** od šole do podvoza pod železniško progo. Dela v povezavi s tem projektom, ki ga, kot je bilo že večkrat omenjeno, sofinancirata MO Novo mesto in DRSI, se bodo po zadnjih informacijah premaknila z mrtve točke. Projekt bo razdeljen v dve fazi. Prva faza bo zajela del ceste od šole do bližine podvoza, za kar bodo prilagojeni projekti, druga faza pa bo obsegala rekonstrukcijo podvoza pod železnico z delom ceste proti vasi. Da so ta dela nujna, vedno znova potrjujejo nevarni prometni dogodki v podvozu in tem delu državne ceste.

Kljub posebni situaciji sta bila v preteklem letu z uspešno prijavo na razpis za sofinanciranje projektov krajevnih skupnosti MO Novo mesto za leto 2020 izvedena projekta **javne razsvetljave v vasi Jama** in **ureditev odvodnjavanja na delu makadamske ceste v Birčni vasi**.

V vasi Jama so ob izgradnji kanalizacijskega omrežja predhodno pripravili kable za razsvetlavo. V okviru aktualnega projekta so bila izvedena še vsa potrebna dela za napeljavo razsvetljave. Prva javna luč je na Jami zasvetila **27. 11. 2020**.

Napeljava širokopasovnega optičnega omrežja je v delu KS že izvedena. V vaseh Rajnovšče, Rakovnik, Jama, Lakovnice in delu



Prve luči v vasi Jama.



Ureditev odvodnjavanja v Birčni vasi.

Stranske vasi optika »že deluje«, drugod pa so stvari zaradi različnih vzrokov še v delu. V tem obdobju smo vsi občutili, kako pomembna je dobra internetna povezava, saj se je velik del aktivnosti preselil na splet.

MO Novo mesto je s sodelovanjem TV Vaš kanal in radiem Sraka vseh 23 krajevnih skupnosti povabila k ustvarjanju oddaje o predstavitvi svojega okolja in ljudi z naslovom **Doma je lepo**. Temu povabilu smo se tudi mi odzvali. Ob tej priložnosti smo malo bolj pogledali okrog sebe in našli marsikaj zanimivega. Naše vodilo je bilo, da v kratko odmerjenem časovnem terminu predstavimo različne generacije ljudi in značilnosti KS, ki je zelo raznolika. To smo izvedli s sodelovanjem krajanov ter učencev Podružnice BV. Našo KS smo predstavili v začetku meseca marca, prispevek je bil objavljen na spletni strani MO, na televiziji Vaš kanal, radiu Sraka in FB KS Birčna vas. Vse to si lahko še vedno ogledate v arhivu navedenih medijev. Ob razmisleku in pripravi te predstavitve smo ponovno spoznali, kako lepo okolje nam je dano; z veliko lepimi in skritimi kottički, na katere smo lahko ponosni in ki v sebi skrivajo neizkoriščene potencialne.

Čisto okolje. V preteklem letu je Komunala postavila v vsaki KS v MONM po en zbiralnik odpadnega olja, gospodinjstvom pa smo razdelili posode za zbiranje odpadnega olja iz gospodinjstva. Prav tako smo se zopet zbrali pri pobiranju odpadkov v naši okolici. Pri tem so se nam kot vsako leto pridružili učenci osnovne šole v >>

>> Birčni vasi in tudi nekateri prebivalci romskega naselja na Ruperč Vrh.

V okviru delovanja sveta KS sodelujemo pri delih vzdrževanja cest, skrbi za čisto okolje ter pri reševanju posameznih težav krajanov, povezanih z javno infrastrukturo.

Že od začetka našega delovanja smo se dogovorili za vsakoletno pomoč pri delovanju v javnem interesu aktivnih društev in organizacij v naši KS. V teku je tudi urejanje in legalizacija zadev v povezavi s ŠD Drage – Birčna vas. Zavedamo se, da bo to pripomoglo k pestrejšemu življenju v tej skupnosti.

V aktualnem obdobju je zaradi že znanih vzrokov splošne situacije s koronavirusom bolj trpelo družabno življenje. Tako ni bilo pogojev za izvedbo načrtovanih prireditev, pohoda, izleta ...

Ves čas aktivno sodelujemo s pristojnimi službami MO Novo mesto, Komunalo in policijo z namenom reševanja nastalih aktualnih težav v naši okolici.

Tudi v prihodnje si bomo prizadevali in aktivno sodelovali s pristojnimi službami za pridobitev osnovnih dobrin. V okviru projekta **Rekonstrukcija dela ceste v Birčni vasi** so pričeli s postopkom pridobivanja lastništva parcel. V izdelavi so projekti za **kanalizacijo na območju Vrha pri Ljubnu**, ki naj bi bila izvedena do naslednjega leta.

Tudi letos smo se prijavi na razpis za sofinanciranje projektov krajevnih skupnostih Mestne občine Novo mesto za leto 2021. V tem okviru bomo izvedli **asfaltiranje lokalne ceste na Jami** v dolžini cca 500 metrov. Pri tem velja omeniti finančni prispevek nekaterih krajanov Jame.

Predvideno je **nadaljevanje izgradnje kanalizacije Lakovnice**. Potrebna je obnova dela ceste pri Velikem Podljubnu, postavitev dodatne razsvetljave pri avtobusni postaji v Velikem Podljubnu ter proučitev izvedbe razsvetljave v Birčni vasi.

Poleg omenjenega bomo kot do sedaj aktivno sodelovali pri tekočih reševanjih nalog, ki so v javnem interesu.

Tradicionalni pohod, izlet in ostala druženja bomo izvedli, če bo stanje v povezavi z virusom to dopuščalo.

G. Bogdan Mali je podal predlog za pripravo natečaja za urejeno okolje, ki ga bomo skušali uresničiti v prihodnosti.

Ob tej priložnosti hvala tudi vsem krajanom, ki se po svojih močeh trudijo za boljše bivalno okolje, pa naj bo to pobiranje smeti, vzdrževanje zelenic, za vse spodbude in ideje. Samo skupaj bomo nekaj dosegli.

Tekst in foto: **Majda Meštrić**



Trak je prerezan.



Posajena lipa za druženje.



Odprtje avtobusnega postajališča v Birčni vasi



Slovesnosti so se udeležili tudi učenci podružnične šole.

Septembra 2020 smo dočakali za nas pomembno pridobitev – avtobusno postajo v centru Birčne vasi. Kljub posebnim časom je za nas v ta del vasi posijala svetloba.

Slovesnosti ob odprtju, ki je bila prilagojena takratnim razmeram, so se udeležili župan Gregor Macedoni, ga. Karmen Praprotnik, predstavnica Direkcije RS za infrastrukturo (DRSI), člani Sveta KS, krajanji ...

Slovesnost so s svojim nastopom popestrili učenci šole, prisotne pa sta pozdravila g. Macedoni in ga. Praprotnik.

Ob tej priložnosti smo se zahvalili vsem, ki so si prizadevali za to našo pridobitev, ki sta jo sofinancirala MO Novo mesto in Direkcija RS za infrastrukturo. Posebej hvala

ge. Špeli Bele Zatežič in predstavnikom DRSI, ki so kljub marsikateri prepriki vložili veliko prizadevanj za izvedbo projekta. Osnovna težnja za izgradnjo avtobusne postaje je bila varnost otrok in seveda drugih udeležencev v prometu. Težko si je predstavljati pot in samo čakanje ob tej gostoti prometa, še posebej v temi ali dežju. Že leta 2015 je bila osnovana ideja za postavitev avtobusne postaje – obračališča v centru vasi in s tem tudi ureditev samega centra. Ne smemo pozabiti, da je ob tej izgradnji tudi samo središče vasi dobilo novo podobo in javno razsvetljavo. Gradnja se je začela aprila 2020.

Na tem prostoru je tudi vaška »šterna«, ki še čaka dokončanje zgodbe in smo jo ohranili kot spomin na čase, ko še ni bilo vodovoda. Ob njej so se v preteklosti zbirali vaščani in upamo, da bo ta prostor med

krajanji postal povezovalen. Ta pridobitev ima za nas tudi simbolni pomen, saj naj bi tu postal tudi kraj druženja pod vaško lipo, ki je bila posajena v okviru slovesnosti.

Velja omeniti, da je nova pridobitev s prehodom preko državne ceste povezana tudi s pešpotjo, ki smo jo uredili pred dvema letoma in služi kot varna krajša pešpot do zgornjega dela vasi, hkrati pa tudi kot dostop do igral ob tej poti, ki je ponoči osvetljena. To so prve javne luči, ki so zasvetile v tem delu Birčne vasi. Tu sta bili v septembru posajeni tudi dve manjši lipi.

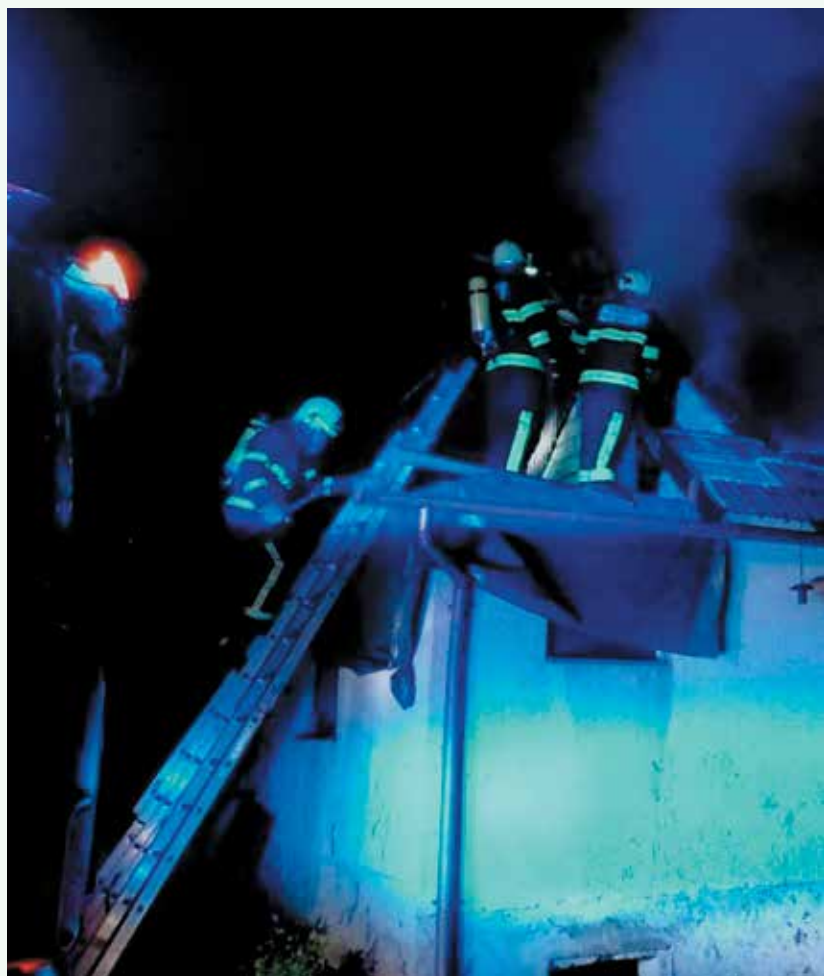
Za nekoga je to majhna zadeva, a za nas je to velika pridobitev. S tem smo v našo vas pripeljali svetlobo, ki bo pomagala k novim idejam. Stopamo z majhnimi koraki, ki so za nas tudi veliki.

Tekst: **Majda Meštrić**
Foto: **Bogdan Mali**

PGD Stranska vas

V letu 2020 člani in članice PGD Stranska vas zaradi epidemioloških razmer žal nismo mogli izpeljati večino izzivov in nalog, ki smo jih načrtovali.

Na območju, ki ga pokriva PGD Stranska vas, smo sodelovali v devetih intervencijah. V sedmih primerih je šlo za požare na travniških oziroma grmovnih površinah, v enem primeru za dimniški požar, prav tako enkrat pa je prišlo do požara lope. Nabavili smo



nekaj zaščitne in reševalne opreme, v sodelovanju z ostalimi PGD-ji v GPO NM smo uredili požarne meje okolišev posameznih društev in poskrbeli tudi za pregled hidrantnega omrežja v požarnem okolišju, ki ga pokriva naše društvo.

Januarja smo ekipi mladincev pripravljali na **Kviz GZ Novo mesto**, tekmovanje je potekalo 1. februarja v Škocjanu. Mladinke so zasedle 12. mesto, mladinci pa so bili 16. Ekipa članic B se je pripravljala na **regijski pokal v spajanju sesalnega voda**, ki je bilo izvedeno februarja; v skupnem seštevku so pristale na 5. mestu.

V sredini februarja smo se člani društva odpravili na **strokovno ekskurzijo** v Idrijo in Cerkno. Ogledali smo prostore in opremo tamkajšnjega PGD-ja, nekdanji rudnik živega srebra ter krajevne znamenitosti. Na pustno soboto smo za otroke organizirali **pustno**





Tovariš Franc Hrovatič se je v delovanje Prosto-voljnega gasilskega društva Stranska vas vključil leta 1958, zelo kmalu po njegovi ustanovitvi, in se takoj zave-dal pomena te prostovoljne dejavnosti, ki se ji je vrsto let nesebično predajal. Že kot mladinec je aktivno sodelo-val pri različnih dejavnostih društva, od kopanja gline v Zalogu in peska v Stopi-čah za izgradnjo gasilskega doma do same gradnje in urejanja notranjih prostorov. Ob 10. obletnici društva je sodeloval pri razvijanju prvega društvenega prapora.

Leta 1965 je opravil osnovni in nadaljevalni tečaj za gasilca, s tem pri-dobil pomembna znanja na področju gasilskih veščin in se pridružil operativni enoti društva. Zavedal se je, da je za učinkovito posredovanje na intervencijah poleg opreme nujno po-trebno tudi znanje, zato je opravil tečaj za nižjega gasilskega častnika in kasneje še za gasilskega častnika. Tako je lahko prispeval k zagotavljanju požarne var-nosti svojega kraja.

Vseskozi je vodstvo društva spodbujal, da so za potrebe operativne dejavnosti sproti nabavljali potrebno opremo ter se-stavili kar nekaj tekmovalnih enot – poleg enote članov so od 1970. leta delovale tudi enota starejših članov, ženska enota ter mladinska in pionirska enota. Nabavljeni sta bili nova motorna brizgalna Ziegler z večjim pretokom vode ter električna sirena za alarmiranje. Začelo se je krepiti tudi sodelovanje z ostalimi gasilskimi društvi. Ob 20. obletnici delovanja so v društvu predvsem s pomočjo prispevkov krajanov uspeli kupiti prvi gasilski kombi znamke IMV.

Po prevzemu funkcije predsednika društva leta 1978 je bilo društvo še bolj dejavno. Začeli sta se gradnja gasilskega stolpa ter akcija za pridobivanje finanč-nih sredstev za nakup nove motorne brizgalne. Leta 1979 je bila ustanovljena in opremljena gasilska četa v Velikem Podljudnu. Nadaljevala so se dela za obnovo in dokončanje gasilskega doma in okolice. Leta 1983 so nabavili novo 800-litrsko motorno brizgalno Rosen-bauer. Na praznovanju 30. obletnice

In memoriam:

Franc Hrovatič

(1941–2021)



društva so se upravičeno veselili vseh pridobitev in uspehov, ki so jih dosegli do takrat. V naslednjih letih so nabavili še radijsko postajo, obnovili dvorano in dokončali stopnišče. Leta 1988 so ustanovili in opremlili gasil-sko četo v Birčni vasi.

Po osamosvojitvi so prišli težki finančni časi zaradi reorganizacije gasilske zveze, pa vendarle so uspeli ure-diti toplozračno ogrevanje v domu. Ob 40. obletnici delovanja društva je bilo nabavljeno novo gasilsko vozilo s prikolico (Mazda).

Franc je bil vseskozi de-ja-ven v tekmovalnih enotah, bil je tako tekmovalec kot tudi mentor. Opravil je tečaj za gasilskega sodnika in s

pridobljenim znanjem pomagal enotam pri odpravljanju napak na tekmovalnih. Neštetokrat je bil tudi sodnik na tekmo-vanjih GZ Novo mesto. Z veteransko enoto, katere član in mentor je bil zadnja leta svojega aktivnega dela v gasilstvu, so dosegli zavidljive uspehe tako na občin-skem kot tudi na regijskem nivoju. V vse omenjeno je bilo vloženih ogromno Fran-čevih dragocenih prostovoljnih ur dela, znanja in spretnosti, kar je pripomoglo k zelo uspešnemu delovanju društva in za-pustilo lepo dediščino mlajšim rodovom.

Poleg dejavnosti v domačem društvu je bil zelo aktiven tudi pri Gasilski zvezi Novo mesto, kjer je bil predsednik komisi-je za veterane, in Gasilski zvezi Slovenije, kjer je bil član komisije za veterane. V zahvalo za vložen trud, uspešno vodenje društva in nesebično pomoč v vseh letih njegovega aktivnega delovanja v društvu in na gasilski zvezi mu je gasilska orga-nizacija podelila značke za vsakih 10 let dela v gasilstvu – zadnja ima številko 60. Poleg tega je prejel tudi več priznanj GZ NM in GZ Slovenije, med drugimi tudi odlikovanje za posebne zasluge in plaketo gasilskega veterana.

Od leta 2011 je bil častni predsednik društva.

Spoštovani tovariš Franc, v čast nam je, da smo imeli med seboj takšnega člana. Naj se še zadnjič poslovimo z gasilskim pozdravom Na pomoč!

Darja Marjanović,
predsednica PGD Stranska vas

rajanje, ki se ga je udeležilo precejšnje šte-vilo otrok iz Stranske vasi in sosednjih vasi.

V začetku marca smo v našem gasilskem domu organizirali **tradicionalno meddru-štveno tekmovanje v spajanju sesalnega voda**, udeležilo se ga je 16 ekip, med njimi tudi dve enoti našega društva: člani in čla-nice B so dosegle 2. mesto.

Od sredina marca dalje, ko je bila raz-glašena epidemija, smo lahko izvedli samo nekaj najnujnejših del za ureditev gasilskega doma in okolice.

Oktobra smo se žal morali posloviti od dolgoletnega predsednika PGD Stranska vas, v zadnjih letnih častnega predsednika, **Franca Hrovatiča**.

Za zaključek leta smo **raznesli koledarje** po našem požarnem okolišju. Zahvaljujem se vsem, ki ste poskrbeli, da so koledarji prišli do krajanov, seveda pa tudi vsem, ki ste nam dali kakršen koli prostovoljni prispevek zanj.

Vse aktivnosti so člani društva izvedli prostovoljno, za kar se jim iskreno zahva-ljujem.

Z gasilskim pozdravom, Na pomoč!

Darja Marjanović,
predsednica PGD Stranska vas

PGD Lakovnice



Tokrat pišemo o letu 2020 na drugačen način kot pretekla leta.

Takoj po lanskem občnem zboru članov in zastavljenih ciljih za novo poslovno leto se je zaradi nepričakovanega, do tedaj neznanega virusa Covid-19, vsakdanje življenje državljanov drastično spremenilo. Celo leto smo bili priča vsakodnevnim omejitvam in ukrepom za zajezitev epidemije.

Ta nova situacija je, poleg vpliva na družabno življenje in vsakodnevno spontano druženje ljudi, zelo omejila tudi delovanje gasilskih društev.

Optimistično zastavljeni cilji za delovanje društva so ostali mrtva črka na papirju.

Veselili smo se že dela z mladimi gasilci, s katerimi se udeležimo tekmovanj, treniranja in udeležbe na članskih tekmovanjih na ravni sektorja do državnega tekmovanja.

Načrtovanih je bilo veliko izobraževanj in usposabljanj, ki so nujna za ohranjanje osnovne dejavnosti gasilskega društva.

Za lažjo realizacijo vseh ciljev smo načrtovali izvedbo veselice, vendar smo kmalu ugotovili, da tudi to ne bo mogoče.

Glede na epidemiološke razmere in povezanih omejitev je namesto vzpodbudne pošte o terminih izobraževanj in ostalih aktivnosti prihajala manj zaželena pošta, predvsem o prestavitvah aktivnosti na druge termine in nazadnje o odpovedi vseh tekmovanj in izobraževanj.

Kljub nastali situaciji smo nadaljevali z delom na področju vzdrževanja in urejanja gasilskega doma ter ohranjanja osnovne dejavnosti društva.

V sklopu meseca požarne varnosti smo izvedli dve društveni požarni vaji ter temeljit pregled hidrantov in hidrantnega omrežja na našem območju. Ugotovitve smo posredovali pristojnim službam, ki so odgovorne za vzdrževanje sistema.

Za namen operative in zagotavljanja stalne pripravljenosti smo kupili kar nekaj nove opreme, ki je nujno potrebna za operativno pripravljenost in morebitno posredovanje. V začetku leta 2020 nam je še uspelo brez omejitev izpeljati občni zbor.

Z dvema tekmovalnima ekipama smo se udeležili dveh tekmovanj za pokal dolenske regije v spajanju sesalnega voda.

Ostala tekmovanja na vseh nivojih so bila žal odpovedana. Članska A ekipa si je v letu 2019 priborila pravico do nastopa na državnem tekmovanju, ki se izvede vsako drugo leto.

Sprva se je izvedba prestavila na jesen, nato pa je sledila dokončna odpoved.

Na koncu bi se zahvalil vsem, ki ste se udeleževali, pomagali pri opravljenem delu in si odrekli svoj prosti čas v dobro gasilskega društva.

Za gasilskim pozdravom Na pomoč!

Rafael Fabijan,
predsednik PGD Lakovnice

PGD Mali Podljuben



V letu 2020 člani PGD Mali Podljuben kljub izrednim razmeram nismo pozabili na gasilstvo in smo naredili stvari, ki se jih je dalo narediti glede na trenutno stanje.

Po končanih občinskih zborih v letu 2020 smo začeli s pripravami na gasilska tekmovanja, dokler je to bilo izvedljivo. Spomladi 2020 se je ekipa članov B udeležila tekmovanja v spajanju sesalnega voda v Stranski vasi, kjer so osvojili 1. mesto. 1. februarja so se naši mlajši člani udeležili tekmovanja v gasilskem kvizu v Škocjanu, kjer so osvojili 4. mesto.

Ker se gasilci radi družimo in med seboj pomagamo, smo se udeležili Valentinovega pohoda, ki ga je organiziralo PGD Križi pri Žužemberku.

Ob koncu šolskega leta so se k sreči sprostiti ukrepi in smo lahko izvedli naš otroški tabor, ki se ga je udeležilo 13 otrok, družbo so nam delali tudi pionirji iz PGD Šmihel.

Letos pa so se zbrali pionirčki in skupaj pobarvali velikonočne pirhe.

V maju 2020 smo organizirali prvo izvedbo tehničnih pregledov traktorjev pri gasilskem domu, letos pa smo izvedli tehnični pregled traktorjev že v mesecu marcu.

Na področju preventive smo v septembru pregledali točne lokacije, delovanje in stanje hidrantov na področju našega društva. Med letom smo redno pregledovali gasilsko opremo ter naredili zagon strojev in naprav v društvu. Nabavljene je bilo tudi nekaj nove in dodatne opreme za operativno delovanje našega društva. Intervencije na našem območju v letu 2020 nismo imeli.

V poletnih mesecih smo kljub izrednim razmeram uspeli obnoviti fasado na našem gasilskem domu, kar nam je predstavljalo veliko finančno težavo. Pri pridobivanju finančnih sredstev smo



se obrnili tudi na vas spoštovani krajan, ki nas do sedaj še nikoli niste pustili na cedilu. Brez vaše pomoči ne bi bilo gasilskega doma in društva, v katerem je vedno več članic in članov ter vaših otrok – pionirjev in mladincev, ki se udeležujejo gasilskih tekmovanj, se družijo in tako spoznavajo gasilstvo.

V letošnjem letu si želimo, da čim prej mine izredno stanje, da se bomo lahko družili in srečevali na gasilskih in ostalih dogodkih.

Naj leto 2021 mine varno in brez požarov!

Na pomoč!

Marko Staniša,
predsednik PGD Mali Podljuben



Da bosta igra in šport varnejša, so aprila 2021 obrezali veje velikih košatih dreves ob poti do igrišča, nekaj pa so jih tudi odstranili.



Mladenič, ki je sodeloval pri saditvi, bo skrbel, da športne naprave v parku ne bodo samevale in da bosta lipi kmalu nudili senčico uporabnikom.

Otroški športni park v Birčni vasi

Trening na fitness napravah Urške Žolnir bo v senci lip posajenih v čast in spomin na kolesarski presežek Primoža Rogliča in Tadeja Pogačarja na Dirki po Franciji 2020.

Naše otroško igrišče v Birčni vasi s fitness napravami vrhunske judoistke Urške Žolnir je potrebovalo senco. Prišli smo na idejo, da posadimo lipo. Pa so tiste dni kolesarili po Franciji, dva naša sta bila nadvse uspešna

v posameznih etapah in na vrhu v skupni razvrstitvi. Lipi smo posadili dva dni pred koncem dirke. Eni smo dali ime Rogla in drugi Pogača. Sedaj rasteta kot živ spomenik fantastičnemu kolesarskemu podvigu na Dirki po Franciji, ki sta ga uprizorila Primož Roglič in Tadej Pogačar. Tako naše malo otroško igrišče postaja park, posvečen vrhunskim športnikom, telovadna oprema pa orodje mladih za športne dosežke.

Besedilo in foto: **Bogdan Mali**



Srečno, lipi Rogla in Pogača.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV NOVO MESTO

Poverjenišvo Birčna vas

Spoštovane upokojenke in upokojenici, veliko je trenutkov, občutkov in dejanj, o katerih bi radi spregovorili. Stres, bolezen, delo, otroci in vsakdanje skrbi vplivajo na nas, na naše delo, počutje in medsebojne odnose. Zato je nujno, da imamo znanca in prijatelje, zaradi katerih je, kljub težkim razmeram, svet lepši. Le z njimi lahko, poleg družine, doživimo prijetne trenutke druženja in neobveznega pogovora.

Vsa naša druženja in naše aktivnosti, ki so nam krepila telo in napolnila duha, so zaradi pojava virusa zastala. Kljub temu se v trenutkih, ko je to dovoljeno, prizadevamo izvesti katero od naših načrtovanih dejavnosti. Vendar se vsi zavedamo, da je zdravje še posebej za našo generacijo na prvem mestu.

Kot poverjenik DU Novo mesto za našo krajevno skupnost skupaj z ostalimi člani, ki so mi v veliko oporo in pomoč, organiziramo načrtovane dejavnosti, ki pa so bile že v preteklem letu

Športno društvo



Preteklo leto je minilo v znamenju epidemije, ki je vplivala na vse ravni našega življenja.

Kljub temu nismo stali križem rok, ampak smo aktivno delali, da bi društvu omogočili obstoj in delo v prihodnjih letih.

Trenutno se še izvajajo aktivnosti v povezavi z ureditvijo lastništva nepremičnin. Pred leti, ob ustanovitvi, so bili postopki samo dogovor in – akcija. Danes so časi drugačni in potrebno je urediti nekatere neurejene in nedokončane postopke iz preteklosti ter jih legalizirati.

Trenutno društvo deluje v okrnjeni obliki. Z optimizmom in vero nam bo uspelo premagati vse, kar nas loči do ponovnega skupnega snidenja v športnem parku Drage. Naša želja je bila in ostaja nespremenjena – da se oživi delovanje ŠD in širše, da športni park postane prostor aktivnega, medgeneracijskega preživljanja prostega časa.

Dobrodošla je tudi vsaka dobronamerna ideja za delovanje v prihodnosti.

Ekipa športnega društva vas lepo pozdravlja.

Tekst: **Mihael Drašler**

Foto: **Bogdan Mali**

in tudi v začetku tega leta glede na situacijo zelo okrnjene. Tako letos nismo uspeli izvesti letnega zbora članov, ki predstavlja eno od večjih srečanj. Upamo, da se bomo, seveda če bodo razmere to dopuščale, srečali junija na poletnem druženju ob dobri hrani, pijači in prijetnem klepetu.

S pomočniki tudi v teh časih redno poskrbimo, da vsi člani prejmejo obvestila in časopis DU Novo mesto, ob tem pa se tudi srečujejo.

Kljub vsem omejitvam so v času, ko je bilo to dovoljeno, delovale sekcija pohodnikov pod vodstvom g. Bogdana Malija. Kot sem že povedal, je krajina naše KS kot galerija umetnin, ki bi jo moral vsak krajan občudovati. Imamo veliko srečo, da živimo v naravnem okolju, zato izkoristimo te danosti.

Poleg pohodništva je v dovoljenem obsegu delovala tudi Šola zdravja, katere voditeljica je ga. Ana Ponikvar. Moto »Razgibajmo svoje telo« družijo članice in enega člana, ki se vsako jutro udeležijo prijetne vadbe.

V okviru Društva upokojencev Novo mesto se izvaja več programov za starejše. Med njimi je potrebno omeniti dva:

- Program Starejši za starejše, ki ga v naši KS vodi ga. Ana Ponikvar. Namenjen je starostnikom, s katerimi se skozi osebne razgovore ugotovi kakovost življenja vključenih uporabnikov in njihove potrebe po pomoči. Ta jim omogoča, da lahko živijo v domačem okolju. Za ugotovljene potrebe se poskrbi v okviru društva ali se pomoč organizira z ostalimi dobrodelnimi organizacijami oziroma državnimi službami, ki delujejo na tem področju.
- Program brezplačnih prevozov RUDI je namenjen starostnikom za prevoz na zdravstvene preglede, upravne zadeve itd.

V obdobju zadnjega leta se je naše članstvo nekoliko povečalo, tako da kljub izgubi nekaterih članov članstvo kaže trend naraščanja.

Osebnost sem poleg vodenja poverjenišva vključen še v nekaj aktivnosti DU Novo mesto. Sodeloval sem v projektni skupini za izgradnjo oskrbovanih stanovanj v MO Novo mesto, katerih gradnja se predvideva v kratkem času. Poleg tega sem kot predsednik Komisije za bivanjski standard pri ZDUS sodeloval pri pripravi sprememb stanovanjskega zakona in gradbenega zakona, ki sta bila pred kratkim tudi sprejeta.

Koronavirus nas je začasno onemogočil, v teh posebnih okoliščinah se vsak od nas s težavami spopada na svoj način, pri čemer vsem vam želim veliko sreče. Upam, da bo kmalu prišel čas, ko bomo lahko skupaj načrtovali in izvajali naše aktivnosti.

Na koncu pa še en pregovor neznanega avtorja: Življenje je ples, kjer si glasbe ne izbiramo sami. Vendar pa je od nas odvisno, kako bomo plesali.

Ostanimo zdravi!

Stane Žagar



Vozi nas vlak v daljave

Po belokranjski železnici z vlakom, sprehod po Črnomlju in z novim vlakom nazaj.

Navdušujoče in poceni doživetje v enem dopoldnevu.

Člani pohodniške skupine Društva upokojencev Novo mesto – poverjenišтва Birčna vas smo že lani pridobili kartice za integrirani javni potniški prevoz, ki upokojencem omogoča brezplačno storitev. V svoje pohodne aktivnosti smo vključili to možnost prevoza do izhodišča pohoda. Uresničitev smo dočakali po ponovni sprostitvi



Ob reki Dobljčici v Črnomlju.

javnega prevoza februarja 2021 in naša mala skupinica je za svoje prvo koriščenje izbrala vožnjo po belokranjski železnici v center Bele krajine – Črnomelj.

Nekoč na premog, potem na nafto, danes na elektriko – tako gredo stroji po železni cesti. V »tanovem« smo se peljali udobno

kot v avionu. V treh urah smo se sprehodili po Črnomlju. Pod železniško postajo sta pomnika, ki nemo oznanjata pomembne dogodke belokranjske preteklosti, sicer pa je Črnomelj poln spominskih obeležij z veličastnim spomenikom NOB na Gričku. Kraj je nastal na okljuku rečic Dobljčice in Lahinje (podobno kot Novo mesto na okljuku reke Krke). V samem mestnem jedru so hiše grajene skupaj v treh ulicah s trgom pred gradom.

Severni dostop je branil grad, dostop je po »suhem mostu«, na jugu pa je »tromostovje«. Mesto je vredno ogleda. Več o Črnomlju izveste na mnogih spletnih povezavah. Mi smo mimogrede še bolj od daleč in sramežljivo pogledovali tudi proti njihovemu domu starejših občanov, z Grička pa nam je pogled poškilil proti Vojni vasi. Ne, tja še ne bi šli.

Na prvi brezplačni vožnji so se zlasti naše pohodnice spominjale voženj z vlakom v šolo, na delo, tržnico, v mesto ... Naš pohodnik Vinko pa je bil voznik lokomotive. Imel je čast pogledati v kokpit novega vlaka.

V spominu so se prebudili znani napevi, kot sta: »Že dneve in tedne stojim na postaji ...« ali »Vozi me vlak v daljave ...« Imamo še veliko neprehojenih poti, z vlakom pa se nam nasmihajo kotički po vsej Sloveniji. Hvala zaslužnim za to ugodnost. Pridružite se, vožnja z vlakom je pravi luksuz.

Bogdan Mali



Tja s »kanarčkom«, tam smo si ogledali zgodovinsko »čihačuho«, nazaj pa z »modrinčkom«.



Pogled v vozniško kabino novega vlaka.

Šola zdravja v Birčni vasi



Oktobra 2020 je naša skupina Šole zdravja v Birčni vasi z razgibanji po „METODI 1000 GIBOV“ ruskega zdravnika nevrologa dr. Nikolaya Grishina praznovala drugo obletnico delovanja.

Skupino v Birčni vasi sestavlja 17 članic in en član. Razgibanje običajno poteka vsako jutro ob 8. uri na dvorišču pri okrepčevalnici »Vinski hram« v Birčni vasi. Vaje za dobro počutje telesa in duha se izvajajo 30 minut na prostem in stoje. Sistematično razgibavamo celotno telo od glave do podplatov na

nogah. V času posebnih epidemioloških razmer smo svoje delovanje nekoliko prilagodili ter spremenili število udeležencev in način vadbe. V skrbi za svoje zdravje in

zdravje svojih bližnjih smo upoštevali vsa priporočila stroke. Razgibanje je potekalo z največ desetimi udeleženci, ki so vadili z maskami, na prostem in na ustrezni medsebojni razdalji.

Vodstvo šole zdravja iz Domžal nam je tudi omogočilo, da smo ves čas ohranjali rutino vsakodnevne vadbe tudi doma pod strokovnim vodstvom ter s pomočjo razpoložljive literature in preko spleta.

Medsebojno se spodbujamo in si želimo, da čim prej začnemo z rednimi srečanji, ki smo jih navajeni še iz časov pred epidemijo.

Zapis in fotografije:
Ana Ponikvar

**Vabljeni vsi,
ki bi želeli začeti.**

Nikoli ni prepozno in v družbi je lažje!

Ana Ponikvar
Kontakt: GSM 041 621 214,
e-mail: ankaponikvar@gmail.com

Starejši za višjo kakovost življenja starejših na domu

Vodstvo ZDUS-a, Zveze društev upokojencev Slovenije, je sprejelo stališče, da naj zaradi problematike covid-19 prostovoljci, vključeni v program Starejši za starejše, do preklica ne obiskujemo uporabnikov.

Prav tako so pozvali, naj spoštujemo odločitve občin, kjer je vlogo organizatorja in koordinatorja aktivnosti, povezanih z novim koronavirusom, prevzela civilna zaščita.

Program Starejši za starejše deluje tudi v MO Novo mesto. Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS) je leta 2004 s sofinanciranjem MDDZS in FIHO, začela s projektom »Starejši za višjo kakovost življenja starejših na domu« ali na kratko – STAREJŠI ZA STAREJŠE.

V program sta od 3.880 starejših od 69 let živečih v MONM vključena 2.002 uporabnika, od tega je 95 odstotkov članov društva in 5 odstotkov drugih starejših.

Program bomo aktivno izvajali tudi v letu 2021. Vanj se bodo na novo vključili vsi starejši, ki bodo vstopili v 70. leto starosti.

V KS Birčna vas, ki šteje 12 vasi, je preko 218 krajanov, ki so starejši od 69 let, kar predstavlja 5,6 % vseh prebivalcev te starostne skupine v MO NM.

Celotno območje pokriva ena sama prostovoljka.

Ob upoštevanju priporočil NIJZ in ZDUS-a sem v času epidemioloških razmer namesto obiska, ki sem ga opravila pred epidemijo, poklicala starejše, ki so v naši krajevni skupnosti vključeni v program, ter z njimi poklepetala. Voščila sem jim ob osebnem prazniku in drugih praznikih (novo leto, 8. marec, materinski dan ter ob veliki noči).

Prostovoljci si želimo, da bi lahko čim prej začeli z rednimi obiski, kot smo jih izvajali pred epidemijo, prav tako tudi želimo v svoje vrste pridobiti nove prostovoljce, ki so pripravljeni del svojega časa nameniti prostovoljnemu delu v okviru programa.

Vsi, ki bi se nam želeli pridružiti, se lahko oglasite na DU Novo mesto, Čitalniška ulica 1 oz. pokličete na telefonsko številko: 07 302 12 40 ali 041 621 214.

Iskreno vabljeni.

Ana Ponikvar



ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE NOB NOVO MESTO,
KRAJEVNA ORGANIZACIJA BIRČNA VAS

Aktivnosti KO ZB za vrednote

Lani smo posebej obeležili 75 let konca II. svetovne vojne z geslom ZMAGA, SVOBODA, SLOVENIJA.



Na dan zmage, 9. 5. 2020, smo položili cvetje k vsem spomenikom NOB v naši KS. Na Ruperč Vrhu je cvetje položila predsednica Sveta KS Birčna vas, ga. Majda Meštrić.

Poklonili smo se častno in dostojno padlim borcem ter drugim žrtvam okupatorjevega nasilja in nasilja njegovih pomagačev. V KO ZB za vrednote NOB Birčna vas smo v letu 2020 organizirali in izvedli naslednje aktivnosti:

Še pred pojavom epidemije smo bili udeleženi na pohodu in proslavi v Dražgošah.

Lanskega marca pa so ukrepi že omejili naše aktivnosti, nekatere preložili, nekatere pa smo morali celo odpovedati.

Bili smo na spominski slovesnosti na Javorovici ter na položitvi venca Alojzu Draganu v Dolžu.

Volilni zbor ZB za vrednote NOB NM je bil šele julija. Ker se je dosedanja predsednica Tilka Bogovič preselila v bližino



Na obletnico tragičnega dogodka dne 10. 7. 2020 so k spomeniku padlim borcem v Velikem Podljudnu (prvoborec Franc Šali) delegacije ZB Birčna vas, Podgrad, Straža in Uršna sela položili venca in sveče.



Zbor članov dne 2. 2. 2020

Ljubljane in je bila na svojo željo razrešena, so delegati za novega predsednika izvolili dosedanjega podpredsednika Dušana Černeta iz Novega mesta, Darja Marjanovič pa je postala članica IO ZB NOB NM. Oba sta bila izvoljena za dobo dveh let.

19. 9. 2020 smo na Ruperč Vrhu sprejeli delegacijo Fontanot in položili cvetje tudi k italijanskemu padlemu borcu.

Ob dnevu spomina na mrtve je predsednica sveta KS Birčna vas položila ikebano na partizansko grobišče na Ruperč

Vrhu v prisotnosti delegacije KO Birčna vas in Uršna sela.

Delegaciji sta potem položili še ikebano na spomenik NOB v Velikem Podljudnu. Naši člani vzorno vzdržujejo spominski park NOB na Ruperč Vrhu ter urejajo grobišče 12 neznanih

NOB Birčna vas v letu 2020



Počastitev ob dnevu spomina na mrtve.

partizanov. Lani januarja smo se častno poslovili od dolgoletne članice Ane Pirnar, v letošnjem aprilu pa še od Marije Hrovatič.

Časopis Svobodna beseda je naročilo 11 članov.

Skupno nas je 53 članov. Članarino za 2020 smo pobrali od vseh članov – 100 %.

Leto smo zaključili pozitivno. Strošek smo imeli na zboru

članov in ob nakupu cvetja za pokojne članice.

Letos imamo poudarek na 80 let OF z geslom UPOR, ZMAGA, SVOBODA. Spomnili se bomo uporniških dogodkov leta 1941 vključno z nesrečnim koncem Belokranjske čete v Gornjih Lazah.

Veterani bomo obudili spomin tudi na bojne akcije v osa-

mosvojitveni vojni ob 30. obletnici države Slovenije. Hvaležni smo Svetu KS Birčna vas in predsednici, ge. Majdi Meštrič, za vso pomoč in podporo pri projektih in aktivnostih, ki jih izvajamo v javnem interesu na področju vojnih veteranov, zlasti pri ohranjanju spomina na NOB na območju KS Birčna vas.

Bogdan Mali



Nova zastava in cvetje na obletnico OF

Ob 80. obletnici osvobodilne fronte smo v spominskem parku NOB na Ruperč Vrhu izprano zastavo Republike Slovenije zamenjali z novo. Zastavo je darovala KS Birčna vas. 12 nageljnov smo dali na spominsko obeležje – grobišče 12 neznanih partizanov na Ruperč Vrhu.

Stare slike

Svet Krajevne skupnosti Birčna vas si prizadeva za lepšo in urejeno okolje po naših vaseh.

Ob tem pa želi imeti spoštljiv odnos do preteklosti in ohraniti zanimive objekte, naprave, orodja, okoliše in podobno ter jih na primeren način predstaviti javnosti.

V središču Birčne vasi je urejeno avtobusno postajališče in obračališče. Tam je tudi nekda-

nja vaška šterna, nekoč pomemben vodohran. Zraven je bila mlekarna. Iščemo črpalko, slike šterne in mlekarne, zato prosimo krajanje, da pobrskajo po svojih albumih in svoje slike o tej šterni in mlekarni odstopijo KS za izdelavo panoja.

Na mesto bi vrnili črpalko, zraven pa tablo s slikami šterne in mlekarne ter zapisali zgodbo o šterni in oddaji mleka v Birčni vasi.

Kontaktna oseba: **Majda Meštrič**

Rdeči križ še vedno rdeče žari

Zaradi epidemije je bila dejavnost Rdečega križa omejena in prilagojena novim razmeram na vseh področjih našega delovanja, med drugim tudi pri eni najpomembnejših oblik prostovoljstva, KRVODAJALSTVU.

Vpeljan je bil prilagojen način krvodajalskih akcij z naročanjem, ki so ga krvodajalci dobro sprejeli, saj so se s tem izognili nepotrebni čakalnji. Tudi darovalci iz naše krajevne organizacije so darovali kri, nekateri so se za to odločili prvič, spet drugi pa so že dolgoletni darovalci.

Janez Kovačič je kri daroval že 100-krat

Tudi v času epidemije je krvodajalstvo potekalo nemo-teno, seveda pa prilagojeno razmeram. Tako je 24. 12. 2020 na Centru za transfuzijsko dejavnost Novo mesto Janez Kovačič z Rakovnika že stotič daroval kri.

Kot večina moških krvodajalcev je z darovanjem začel med služenjem vojaškega roka, takrat je kri daroval štirikrat. Kasneje je želel darovati še pogosteje, vendar pri njegovem delodajalcu niso bili naklonjeni krvodajalstvu, zato je kri daroval, ko je lahko. Zdaj ni več ovir in na tri mesece redno hodi na odvzem.

Je zaprisežen planinec in ljubitelj narave. Začrtal je tudi pohodniško pot na grad Mehovo. Če slučajno kakšno noč ne more spati, se že sredi noči odpravi do gradu in tam uživa v sončnem vzhodu ter lepih razgledih.

Janezu se za darovano kri iskreno zahvalujemo. Želimo mu trdnega zdravja in da še dolgo ostane krvodajalec. Pred vzhodom v odvzemne prostore sta mu čestitali tudi predsedni-



Jubilant Janez Kovačič, 100-kratni darovalec.

ca OZ RKS Novo mesto Vesna Dular in predsednica KORK Mira Rus.

Hkrati se zahvalujemo vsem krvodajalcem iz naše KORK, ki ostajajo zvesti krvodajalstvu. Še posebno zahvalo in čestitke pa si zaslužijo mladi, ki so se odločili, da postanejo krvodajalci in k temu spodbujajo tudi svoje vrstnike. Tudi mladi se zavedajo pomembnosti darovanja krvi, saj z darovanjem delčka sebe pomagajo vsakomur, ki to dragoceno življenjsko tekočino potrebuje. Tako rešujejo življenja in pomagajo do zdravja hudo bolnim.

Da postane krvodajalec, se je odločil tudi **Marcel Luzar** iz Birčne vasi. Dober dijak in športnik, ki s svojim zgledom spodbuja mlade k tej najvišji obliki humanosti, je svojo odločitev, da daruje kri in občutke po prvem darovanju, opisal z naslednjimi besedami:

»Za darovanje krvi sem se odločil zato, da bi nekemu pomagal in mu ponudil priložnost za življenje. Po prvem darovanju sem se počutil super in komaj sem čakal, da to dejanje ponovim. Sicer sem bil po krvodajalski akciji malce utrujen, vendar sem bil po kosilu že poln energije. Ob tej priložnosti bi rad nagovo-



Marcel LUZAR, mladi krvodajalec iz Birčne vasi.

ril vse mlade, da darujejo kri in nekemu rešijo življenje, če je to le mogoče.»

Srečanje in obiski starejših krajanov ter delo z mladimi

Po mnogih letih že kar tradicionalnega srečanja starejših letos prvič nismo mogli organizirati druženja s kulturnim programom in pogostitvijo. Smo pa prostovoljci starejše obiskali in jih razveselili z manjšo pozornostjo in željami, da ostanejo čili in zdravi.

Na veliko žalost prostovoljcev in oskrbovancev, ki so nastanjeni v domovih za starejše, le-teh zaradi njihove ranljivosti in strahu, da virusa ne prinesemo v domove, nismo smeli obiskovati.

So pa prostovoljci RK z video klici ter s pomočjo računalnikov, tablic ali telefonov oskrbovancem omogočali stike s sorodniki in prijatelji. Mnogi, ki so po dolgem času popolne izolacije spet videli in slišali svoje najbližje, so se te pomoči izredno razveselili. Po licih je tako oskrbovancem kot domačim in prostovoljcem stekla tudi kakšna solza.

Vsem jubilantom, ki so praznovali v letu 2020, iskreno čestitamo v imenu Rdečega križa in Krajevne skupnosti Birčna vas. Ker nam epidemija obiskov na domu vse leto ni dovoljevala, nekaterih nismo mogli obiskati, za kar se vam iskreno opravi-

čujemo. V upanju, da bomo to lahko storili v letošnjem letu, se veselimo srečanja z vami. Pravi-jo, da za dobre želje ni nikoli prepozno.

Z novoletnim darilom in pismom drobne pozornosti smo starejše obiskali tudi v mesecu decembru. Ta pisma so ustvarjali otroci v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah. Območno združenje je pod vodstvom mentorjev, ki vodijo krožke in dejavnosti Rdečega križa, organiziralo natečaj z naslovom »Nisi sam – pisma drobne pozornosti«. Tako je nastalo več kot 1000 prijaznih in pristrčnih pism.

Starejši so se darila s pismom drobne pozornosti zelo razveselili. Tako so nastala nova poznanstva in prijateljstva. Eden od prejemnikov takega pisma je dijakinjo, ki je na pismo napisala svoj naslov, obiskal na njenem domu. S sladko pozornostjo se ji je osebno zahvalil za pismo. Ob obisku je spoznal tudi starše dijakinje. V decembru, času praznikov, veselja in obiskovanj, je dijakinja skupaj s starši obisk obisk vrnila in prejemnika njenega pisma razveselila s prelepim in slastnim darilom v obliki sončnice iz testa. Poznanstvo je preraslo v prijateljstvo. Verjamemo, da je takih in podobnih zgodb še veliko in veseli bomo, če jih boste delili z drugimi. Hvala.

Največ pism so napisali učenci OŠ Šmarjeta pod vodstvom mentorice krožka RK Irene ZUPANČIČ, za kar si vsi zaslužijo veliko priznanje.

Irena ZUPANČIČ, učiteljica iz Stranske vasi, je o natečaju zapisala:

»Pri natečaju so sodelovali skoraj vsi razredi. Posebnega priznanja smo se tako razveselili kot kakšne zmage na državnem prvenstvu. Vsi na šoli se zavedamo, kako pomembno je, da naše

90-letni jubilanti

otroke naučimo, da največ štejejo tista dobra dejanja, za katera morda nihče ne ve in za katera jim nihče ne ploska. Hvala RK za vse akcije, ki nam, učiteljem, omogočajo, da lahko naše učence učimo srčnosti in prostovoljstva.»

Kako zelo je pomembno delo z mladimi in poglobljene medsebojnih odnosov ter medgeneracijsko sodelovanje, se pokaže v razmerah, kot je epidemija. Ta se je dotaknila in prizadela vsakega od nas. Najbolj ranljivi so prav starejši, otroci in hudo bolni. In takrat že samo lepa beseda pomaga in odžene žalost in skrbi. Nadvse pomembno je medgeneracijsko sodelovanje; ne samo učenje za ocene, ampak tudi šola za življenje, kjer starejši na mlajše prenašajo vrednote, kot sta humanost in dobrodelnost.

Za konec se zahvaljujemo vsem in vsakomur posebej za prostovoljne prispevke Rdečemu križu, Krajevni skupnosti Birčna vas in Mestni občini Novo mesto pa za finančne prispevke.

Hvala vsem prostovoljcem Krajevne organizacije Rdečega križa za delo, ki ga opravljajo prostovoljno in s tem izkazujejo socialni čut do starejših, bolnih, otrok in vseh pomoči potrebnih.

V imenu Rdečega križa vse krajanje prisrčno pozdravljam in vam želim vse dobro. Ostanite zdravi, pazite nase in na druge. Le tako lahko upamo, da bomo spet zaživeli »normalno« življenje, ki smo ga poznali pred epidemijo.

Mira Rus,
KORK Birčna vas



Območno
zdrženje
Novo mesto

Jovo Keserić

Jovo je bil rojen 16. 7. 1930 v vasi Keseri, ki leži v pokrajini Žumberak na Gorjancih.

Življenjska pot ga je pripeljala v Slovenijo, kjer sta si z ženo Marijo ustvarila družino, v kateri sta se jima rodila sin in hči.

Večji del življenja so preživeli na Gorenjskem, Ljubljani in tudi v Birčni vasi. Ob prihodu v tretje življenjsko obdobje sta si z ženo v njeni rojstni hiši v Birčni vasi uredila nov dom.

Po poklicu je električar in še danes se loti marsikaterega dela, povezanega s tem.

Naj mu ne zmanjka energije in iskrivosti tudi v prihodnje.

Terezija Špacapan

Ob visokem življenjskem jubileju smo obiskali Terezijo Špacapan, ki živi na Petanah pri hčerini družini.

Rodila se je 26. 9. 1930 v Dolgi vasi v Prekmurju.

Pot jo je zanesla na drugi konec Slovenije, na Primorsko, kjer je ostala in si ustvarila družino v Novi Gorici.

S hčerko sta tu preživeli večji del življenja.

Pred 10 leti se je hči preselila na Petane in kmalu je za njo prišla še sama.

Tu je v hčerini družini našla topel dom.

Ob srečanju nam je s svojo iskrivostjo in energijo povedala veliko zanimivega o svoji pestri življenjski poti. Naj ji ne zmanjka energije.

Frančiška Žagar

Rojena je bila 19. septembra 1930 v Birčni vasi, kjer je tudi našla svojega življenjskega sopotnika Petra Žagarja. Ustvarila sta si družino, ki so jima jo popestrili otroci Ana, Peter in Fanika.



Obisk ob jubileju Jova Keserića.



Terezija Špacapan v krogu svoje družine.

Del življenja je posvetila otrokom in družini, ko pa so malo odrasli, je 5 let delala v Novoteksu in 15 let na OŠ Center v Novem mestu.

Še vedno živi v hiši na koncu vasi, a v njeni bližini so si otroci zgradili domove in skrbijo zanjo.

Rada ima družbo; iskrivost, ki ji je pomagala premagovati življenjske tegobe, pa ji še vedno sije iz oči.

Naj ji pozitivna energija pomaga gledati na življenje z lepše plati še naprej.

Zapisala:
Majda Meštrić



Fani Žagar s šopkom.

Dan Zemlje



Tudi sprehod do Cerovca ne mine brez hrupa in uničevanja pešpoti ...

Nagovarja nas, da skupaj lahko preprečimo prihajajoče katastrofe podnebnih sprememb in uničenja našega naravnega okolja. Skupaj lahko obnovimo naš planet Zemljo.

Ob dnevu Zemlje ljudi nagovarjamo k spremembam vedenja, ki bodo našemu planetu prinesle bolj kakovostno življenje. V zadnjih sto letih smo planet obremenili tako, da so ogroženi vsi naravni procesi. Srečujemo se s klimatskimi spremembami, onesnaženjem tal, voda, oceanov in zraka, s krčenjem gozdov in rodovitnih površin. Srečujemo se tudi z nelegalnimi vožnjami v naravnem okolju, prevelikim številom obiskovalcev na nekaterih območjih ter s puščanjem ali celo odlaganjem odpadkov in hrupom v mirnih conah.

Potrebne so spremembe, s katerimi lahko obnovimo naš planet. Vsak pa mora narediti le majhno spremembo pri svojem vedenju, da se bo stanje lahko izboljšalo:

- posadite domorodne vrste zelenja,
- s sprehoda v naravnem okolju prinesite svoje odpadke in poberte tiste, ki tja ne sodijo,
- ne nabirajte rastlin, posebej ne zavarovanih, pustite jih v naravi,
- na obisk v naravo pojdite tako spoštljivo kot na obisk prijateljem.

Od vsakega od nas je odvisno, ali bomo obnovili Zemljo – ne zato, ker nam je mar za naravo, ampak zato, ker je Zemlja naš planet. Je planet, na katerem živimo. Vsi potrebujemo zdravo Zemljo, ki bo podpirala preživetje, zdravje in srečo.

Darja Marjanović

22. aprila se spominjamo našega planeta – na ta dan namreč vse od leta 1970 dalje obeležujemo svetovni dan Zemlje.

Vsako leto bolj se zavedamo pomena planeta, ki nam nudi vse. Z novim obdobjem, z življenjem z virusom, ko je človek kot vrsta postal bolj skromen in si prizadeva za preživetje, toliko bolj. Letošnji dan Zemlje nas opozarja, da se ne moremo več vrniti v prejšnji način življenja, čeprav se bi svet lahko vrnil v normalno stanje.

Čistilni akciji na rob



Tudi letos je v zadnjem tednu marca potekala akcija »Očistimo sosesko«.

Na dogovorjen datum, 27. marca, smo zavihali rokave in se v velikem številu udeležili čistilne akcije. Količina nabranih smeti je ponovno dokazala, da nekaterim še vedno ni mar in niso dojeli, da z odlaganjem odpadkov v naravo škodijo tudi sebi.

Ob sami akciji velja omeniti, da se bo **kultura odlaganja morala spremeniti**. Vse odložene odpadke je treba stisniti na čim manjšo površino, kartonske škatle zložiti (papir, plastenke ...) ipd.

Kosovni odpadki sodijo na za to določena odlagališča, dvakrat letno lahko posamezno gospodinjstvo pri Komunali naroči brezplačen odvoz.

Odpadna silažna folija sodi med odpadke iz kmetijske dejavnosti, zanjo pa je dolžan poskrbeti povzročitelj. Odpadna silažna folija torej ni komunalni odpadke, posledica tega pa je, da zbiranje in odvoz teh odpadkov ni obvezna občinska gospodarska javna služba. Odlaganje v zabojnike za komunalne odpadke poleg zabojnikov ali na ekološke otoke ni dovoljeno. Veseli pa nas dejstvo, da veliko krajanov, ki jim je mar za čisto okolje, v svojem okolju pobira smeti skozi vse leto. Tako izkazujejo skrb za okolje in ljudi okoli sebe. Zavedati se moramo, da bo življenje v naši KS prijetnejše in bolj kakovostno, če bomo za naravo skrbeli vsak dan in ne samo ob dnevu čistilne akcije.

Zahvaliti se moramo tudi „komunalcem“, ki so po obvestilu pobrane smeti hitro odpeljali.

Glede varovanja okolja bi se lahko zgledovali po najmlajših. Oni vedo in upoštevajo, da se smeti ne odmetava v okolje. Posnemajmo jih v tem in jim pustimo naravo čisto.

Tekst in foto: **Tjaša Kovačič, Majda Meštrić**



Bili smo zraven

Pred 30 leti je bil čas za spremembe v naši deželi. Krajanji smo bili zraven.

Mnogi naši krajanji se še dobo spominjamo dogodkov izpred 30 let. V priprave na osamosvojitve Slovenije so bili vpoklicani mnogi posamezniki, ki so opravljali dolžnosti tudi med razglasitvijo in po njej. V TO in Milici so veljali povišani ukrepi bojne pripravljenosti. Tudi v drugih strukturah so bili pripravljani.

Bila je slovesnost in zastava Republike Slovenije je zvečer, 26. 6. 1991, zaplapolala pred parlamentom v Ljubljani. Slovesno je bilo tudi v tistih okoljih, kjer so morali biti v službi, na dolžnosti ali v pripravljenosti. Zgodilo se je še isto noč po razglasitvi samostojne Slovenije. Povprašali smo nekatere naše krajanje, ali še pomnijo tiste dni.

Milan Šter iz Birčne vasi, vodnik, pripadnik enote TO za protidiverzantsko delovanje, prejemnik spominskega znaka »Obranili domovino« ter bojnih znakov »Poganci« in »Medvedjek«, je povedal: »Vpoklican sem bil en teden pred razglasitvijo. Naša četa je bila v dijaškem domu v Šmihelu. Že 27. ponoči smo dobili ukaz, da pri Kaburjevem mlinu v Jedinščici ustavimo kolono JLA, ki je iz Metlike prihajala čez Gorjance. Odšlo nas je okrog 30. Po 2. uri smo zasedli položaje nad cesto pri Kaburjevem mlinu. Šoferja cestnega podjetja sta postavila cestno oviro s kamionoma polna peska. S tem je bil zaustavljen prihajajoči, počasnejši del kolone JLA. Ti pa so poklicali drugi del kolone, ki je bil že v Ločni in se je potem vrnil: 12 oklepnih vozil BOV 20/3 – protiletalska enota. Ob vrnitvi je njihov komandant po megafonu zahteval sprostitvev ceste in zagrozil s streljanjem. Kot dokaz, da misli resno, je izstrelil v zrak



Milan Šter

rafal iz brzostrelke. Takoj zatem je prišlo do kratkega streljanja, kjer so naši ranili častnika JLA. Komandant njihove enote je začel v megafon vpiti: »Prekini paljbu, imamo ranjenika!« Nastala je prekinitev ognja, začela so se pogajanja. Iz smeri Ruperč

Vrh je še pred svitom prišlo reševalno vozilo in odpeljalo ranjenca ter še nekaj vojakov, ki so se potem predali. To je bil moj prvi ognjeni krst.«

Živo je opisal situacijo, ki jo je videl pred seboj, saj je imel položaj z odličnim razgledom na cesto. Pred sabo je videl vojake, ki še niso bili pripravljani na boj. Sovražnosti še ni bilo. Proti koncu blokade so dobili tudi ročne protioklepne rakete »Armbrust« za boljše moralo, večjo ognjeno moč in strah vojakov JLA.

Njihova enota je v Jedinščici nalogo opravila, zaustavila je oklepno kolono. Ta bojna akcija ima v spominskem znaku napis: »PRVI STREL«.

Potem so na začelju spremljali premik enote JLA do Medvedjeka in bili tudi tam vključeni v bojno delovanje.

»Z dvema kombijema smo

se vozili počasi za kolono JLA proti Trebnjemu. Tam so za nami poslali kamione, ki so pod Medvedjekom blokirali avtocesto in zaprli blokado z jugovzhoda. Barikada na klancu zgoraj je bila že prej postavljena tako, da enota JLA ni mogla ne naprej ne nazaj. Potekala so pogajanja. Noč sem preživel na položaju, močan naliv nas je opral do kože. Mi smo imeli položaje na levi strani ceste pod Medvedjekom, večina teritorialcev pa je bila na drugi strani in višje nad avtocesto na Medvedjeku. Naslednji dan pred 10. uro dopoldne – 28. 7. 1991 – je bil ognjeni udar po oklepnikih, ki so takoj odgovorili z ognjem. Izstrelki enot TO z one strani ceste so leteli tudi nad nami. Izstrelili smo vse Armbruste. Po 10 minutah so prišla letala in streljala po položajih. Mi smo se pravočasno in organizirano umaknili na varno razdaljo.«

To je bil njegov drugi ognjeni krst. Za kratek čas so bili spet v Šmihelu in potem je še dva dni z manjšo enoto dežural na položajih na Medvedjeku, kjer je enota JLA odpravljala poškodbe na vozilih. Potem so bili oklepniki usmerjeni po avtocesti proti Brežicam in ustavljeni v Krakovskem gozdu. Ponoči s 1. na 2. julij je Milanova četa zasedla položaje pri Zalokah v Krakovskem gozdu z nalogo preprečitve vrnitve oklepnikov proti Novemu mestu. Tudi v tej akciji je bil Milan zraven. Pravi, da je ponosen, da je lahko aktivno sodeloval v teh zgodovinskih trenutkih.

Dušan Marjanovič iz Stranske vasi, poročnik, poveljnik čete 1. bataljona 25. brigade TO, prejemnik spominskega znaka »Obranili domovino« in bojnega znaka »Medvedjek«, se še odlično spominja takratnih dogodkov. Tako je strnil svoje spomine: »Popoldne sem delal na hiši, vozili smo opeko na drugo ploščo, zvečer pa sem



Pred spopadom na Medvedjeku, foto: Tomaž Bukovec, vir: splet.



Dušan Marjanovič

pri poročilih videl razdejanja po Sloveniji in ob 23. uri že sprejel vpoklic. Ponoči smo mobilizirali bataljon na Slatniku. Zjutraj smo bili s tovornjaki prepeljani na Medvedjek. Moja četa je bila v drugi liniji v gozdu na Medvedjeku in kmalu potem, ko smo zasedli položaje, je zaropotalo. Skleščeno vejevje je padalo po nas, sami pa nismo streljali zaradi oddaljenosti in gozda. Potem so prileteli migi, nastala je panika in začel se je nekontroliran umik. Med umikanjem sem zbral okoli 50 vojakov TO in bili smo prepeljani nazaj na zborna mesto. Borci v nove akcije niso bili več poslani. Vsega tega ne bi želel še enkrat doživeti.«

Enota JLA je bila v kratkem spopadu v Krakovskem gozdu razbita, vojaki so oklepnike in druga vozila zapustili in peš odšli proti Gorjancem, kjer so bili zajeti. Teritorialci so oklepnike po podgorjanskih poteh prepegljali v Žabjo vas, poškodovane pa so popravljali v Agroservisu.

Milan Zamida iz Birčne vasi je delal kot kovač v Agroservisu v Novem mestu. Tam so popravljali oklepnike, ki so bili poškodovani v bojih. V kratkem pogovoru je povedal, da so na popravilo sprejeli štiri poškodovane BOV-e. »Notranjost zadetih oklepnikov je bilo grdo



Milan Zamida

videti. V njih so bili še ostanki krvi in koščki človeškega tkiva. Popravilo, čiščenje, barvanje je trajalo slab mesec dni. Prebarvali smo vseh 12 oklepnikov. Dela je bilo veliko in hiteli smo, saj nas je Srečko Petric pogosto priganjal. Popravila smo uspešno opravili in vozila predali v uporabo enoti,« je zadovoljno zaključil pogovor.

Pokojni **Srečko Petric** iz Birčne vasi, prejemnik spominskega znaka »Obranili domovino«, je bil tudi vpoklican na vojaško dolžnost v Pokrajinski štab TO in dobil nalogo, da pomaga formirati enoto iz BOV-ov. Iz zaplenjenih vozil je nastala enota TO BOV 20/3, ponos dolenjskih teritorialcev, ki je bila



Srečko Petric

operativna v Slovenski vojski dobro desetletje.

Teritorialci so viške orožja, kar so ga imeli ali dobili, skladiščili v tajnih skladiščih. Prva tajna skladišča je organizirala manevrska struktura narodne zaščite (MSNZ) v letu 1990, potem ko je armada zahtevala skladiščenje oborožitve TO v skladiščih JLA in pod stražo JLA. Kasneje so takšna skladišča organizirali tudi Štabi TO in Milica. V njih so skladiščili orožje, strelivo in minsko eksplozivna sredstva (MES). Orožje so ponoči skrivoma vozili iz Kočevske Reke, od dobaviteljev ali celo iz vojaških skladišč in kot vojni plen. Tajna skladišča so bila organizirana razpršeno po vaseh, hišah in zidanicah, pri ljudeh, ki se jim je zaupalo ter so bili pripravljeni sprejeti odgovornost in tveganje. V naši KS sta dva gospodarja dovolila skladiščenje oborožitve v svojih objektih. Pred leti je veteranska organizacija postavila spominske plošče. Ena plošča je na gospodarskem objektu Jeničevih v Starem Ljubnu 11 (na sliki Kje je to?), druga pa je – žal neopazna – na Žagarjevi hiši v Birčni vasi 56A. Gospodarji so prejeli tudi spominski znak »Tajna skladišča 1990–1991«.

Žal je **Franc Jenič** že pokojni, zato smo Jožefo Jenič iz Starega Ljubna povprašali, kako je doži-



Franc Jenič



Jožefa Jenič

vljala tisti čas, ko so teritorialci pri njih imeli tajno skladišče orožja. »Z možem Francem sva po pogovoru pristala na skladiščenje orožja pri nas.

Oba sva vedela za to orožje in oba sva pazila nanj. Orožje so vozili ponoči.

Nikomur nisem smela povedati za to. So dovažali in odvažali. Ključ je bil pri meni.

Veliko ljudi je hodilo okrog nas, malo sem se tudi bala. Ampak vse se je srečno končalo.

Bilo je zelo slovesno, ko so veterani odkrili spominsko ploščo. Danes sem ponosna na to.«

Ljudje niso pričakovali oboženega nastopa enot JLA in tolikšne agresivnosti.

Za mnoge je bil šok, lahko rečemo, da so morali iz postelje na položaj in pod ogenj.

Tako doživetje se najgloblje vtisne v spomin in nikoli ne zbledi.

Med nami so še mnogi krajanji in krajanke s spominom na podobne dogodke v tistih dneh. Naj se ne ponovi!

Več o vlogi TO Dolenjske in Milice v procesu osamosvajanja Slovenije na vojaškem in varnostnem področju je zapisano v zbornikih spominov, mnogo predmetov pa je razstavljenih v muzejih, med drugim tudi v vojašnici Franca Uršiča v Bršljinu v Novem mestu.

Bogdan Mali

Zgodbe naših podjetnikov

»Brez dela ni jela«, pravi ljudski rek in za ljubi kruhek je treba delati. Mnogi poiščejo delo pri delodajalcu, nekateri pa se odločijo za samozaposlitev.

Biti podjeten počasi prihaja v zavest mlajših, ki s svojim znanjem in zagnanostjo stopajo na samostojno podjetniško pot. Toda podjetniške lastovnice so bile tudi v generaciji »delovnih ljudi in občanov«. Rekli smo jim privatniki. Po demokratičnih spremembah v naši državi in obdobju razkroja mnogih »delovnih organizacij« je bila samozaposlitev izhod in priložnost za nastanek mikro in malih podjetij. Vztrajni in podjetni so uspeli, ker so delali »pravo stvar«.

Predstavljamo dve podjetji naših krajanov.

Vrtnarija Zupančič,

vrtnarstvo in cvetličarstvo d. o. o., Birčna vas 17A.

Je družinsko podjetje, nahaja se ob glavni cesti sredi Birčne vasi. Prepoznamo jo po kipečem cvetju z balkona hiše in po plastenjakih v bližini.



Vrtnarijo vodi Ana Zupančič, prokurist pa je Martin Zupančič. Za pogovor si je vzel čas Martin, medtem pa je Ana ravno prevzemala takrat pripeljana robo za vrtnarijo.

Martin je takole opisal zgodbo njihove vrtnarije: »Šolal sem se v vrtnarski šoli v Medlogu pri Celju. Tudi Ana je končala to šolo. Kot vajenec sem začel v vrtnariji Komunale v Ločni in so me potem avtomatsko tudi zaposlili. Tam sem delal še šest let, potem pa sem bil dobrih deset let vodja cvetličarne na Glavnem trgu v Novem mestu. Tam je začela tudi Ana. Bil sem njen mentor in postala sva par.

So obdobja, ko je delo v vrtnarstvu zelo obremenjujoče in zahteva delavca ves dan (dan žena, spomladansko obdobje, dan mrtvih ...). Ker sva bila oba v tem poslu, je nekdo moral izpreči in poskrbeti za dom in otroke; to je bila Ana. Nekaj časa je delala v Novolesu, potem pa sva počasi postavila prve plastenjake ob hiši in tako je ona v bistvu prva začela postavljati temelje naše vrtnarije. Prodajala sva po firmah, na tržnici, po hišah in podobno. Leta 1991 sem se ji pridružil še sam, saj sva ugotovila, da bi tako lahko preživela družino. Takrat sem na svoje ime, tako kot veliko mojih kolegov, registriral dejavnost kot samostojni podjetnik. Malo nas je preživelo in še vztrajamo. Po moji upokojitvi pred devetimi leti je Ana prevzela vodenje firme, ki je postala d.o.o.

Sprva sva delala na širokem področju, s časom pa sva prešla le



Na koncu sta se Tine in Ana postavila med svoje rožice.

na cvetličarstvo po evropskih trendih. Imava do sto vrst balkon-skih rastlin, nekatere le po nekaj sadik. V ponudbi imamo tudi vrhunsko zemljo in zelenjavne sadike.

Delava sicer oba, zaposlena pa je le Ana. Imava tri otroke, a nihče ne kaže veselja, da bi nadaljeval najino delo. Vsa vrtnarija je vezana na hišno instalacijo: voda, električna, ogrevanje, razsvetljava, pisarna, skladišče, parkirišče, vrt ... Gre za družinsko firmo. Take ni mogoče dati v najem ali jo prodati, razen če prodaj vse,« je z grenkobo sklenil pogovor.

Besedilo in foto: **Bogdan Mali**

Gozdarstvo Količ



Podjetje, ki ga je leta 1994 ustanovil Marjan Količ, ima sedež v Velikem Podljubnu. Po smrti ustanovitelja je vodenje firme prevzela žena Jožica Količ.

V firmi Gozdarstvo Količ, Količ Jožica s. p. nadaljujejo z lesno dejavnostjo. Ukvarjajo se s sečnjo, spravilom lesa in vzdrževanjem gozdnega reda. To jim uspeva s šestimi zaposlenimi, ki si služijo kruh z delom v gozdu.

Zavedajo se, da delo v gozdu za zagotovitev varnosti zahteva veliko zbranost pri delu. Velja omeniti, da ves čas z načinom dela in mehanizacijo sledijo sodobnim pridobitvam, skratka so v koraku s časom na tem področju. Večina delavcev je zvesta firmi ves čas zaposlitve.

Tekst: **Majda Meštrić**

Foto: **Jožica Količ**

Predstavili smo vam nekaj naših krajanov, ki s svojim delom služijo in tudi zaposlujejo sodelavce. Z delom se ne obogati, je pa to pot do dodane vrednosti. In če gre vse po sreči in kot je treba, je posla dovolj. Tudi to šteje.

Naj zaključimo poetično in si izposodimo naslednjo Pavčkovo misel:

»Sreča ni v glavi in ne v daljavi, ne v žepu ali pod palcem zaklad. Sreča je, če se delo dobro opravi in če imaš koga rad.«

Žegnanje na Cerovcu

V nedeljo, 2. maja, se je pri cerkvi sv. Florjana na Cerovcu po dolgem času zbralo kar nekaj ljudi pri maši, ki je bila na svežem zraku darovana za namen žegnanja soseske.

To je bila prvo bogoslužje po dolgem času na našem koncu. Vse je potekalo v skladu z navodili za preprečevanje okužb.

Čutilo se je, da si ljudje na vseh področjih želijo čim prej približati življenju pred »korono«. Tudi vreme je bilo ugodno, saj je pihal veter, kot bi hotel odgnati virus in vse slabo.

Tekst in foto: **Majda Meštrić**



Hvala za družino!

Hvala za družino lahko marsikdo reče.

Kaj bi otroci brez družine, brez staršev, ki jih imajo radi, brez svojih najbližjih, ki jim omogočijo, da odrastejo v normalne in odgovorne ljudi.

V svojih spominih se radi vračamo v otroštvo, ki smo ga preživljali v svoji družini. Boljše smo se počutili v krogu svojih domačih, lepši so spomini na tiste dni. Mnogi smo imeli srečo, da smo živeli v družini, kjer smo se počutili dobro, smo bili zaželeni in smo se imeli radi.

Mnogi žal te sreče nimajo in ne vedo, koliko lepega bi lahko doživeli v družini. Veliko lažje je prebroditi težave in trpljenje, ki ga prinaša vsakodnevno življenje, če imamo oporo naših družinskih članov.

Tudi Bog je dal velik pomen družini, saj je želel živeti v človeški družini, da bi tudi sam občutil toplino, ki ti jo lahko da samo dom. Hotel je občutiti toplino materinega naročja in očetovega varstva. Želel je imeti dom, ki ga bo vedno sprejel ne glede na to, kaj se bo zgodilo. Vse to je prejel, pa še veliko več. Rodil se je v družini, ki je lahko vzor vsem drugim družinam. Družina, ki že toliko let prihaja med vse nas in nas zbira ob sebi.

Spomnim se, da sem pred leti poslušal pogovor z velikim slovenskim misijonarjem, ki deluje na Madagaskarju, Petrom Opeko. Ko so ga vprašali, kaj lahko Afričani dajo Evropejcem, ki imamo vsega dovolj, je bil njegov odgovor zelo zaskrbljujoč in obenem poln spodbude: »Afričani lahko Evropejce naučijo veselja do življenja! Lahko jih naučijo imeti radi druge ljudi.«

Od lanske pomladi smo, zaradi vseh okoliščin, morali veliko več časa preživeti v krogu svojih družin.

Pravzaprav bi nas vse to moralo razveseliti: več časa bomo lahko posvetili svojim najbližjim, lahko se bomo marsikaj pogovorili, v družinah bomo lahko nadoknadili vse tisto, kar smo zamudili.

Imeli smo priložnost in še jo imamo, naj ne postane še ena zamujena priložnost.

In zakaj tokrat te misli o družini? Ker je osnova vsega. Četudi ni idealna, četudi je enostarševska, četudi je drugačna od drugih, še vedno lahko da otrokom osnovne vrednote, na katerih sloni obstoj vsakega človeka in celotne človeške družbe. Nobena skupnost ne obstaja brez ljudi in dobri ljudje naredijo dobro vsako skupnost: družinsko, krajevno, občinsko, župnijsko, državno ... Letos še posebej razmišljajmo o državni skupnosti. 30 let je, kar jo imamo. 30 let, kar so se uresničile sanje mnogih rodov pred nami. Ohranjajmo domovino našo, slovensko, s slovenskim jezikom, s slovensko kulturo in z vrednotami, ki so bile in so temelj našega obstoja.

Sprejmimo tudi druge, različne od nas, a vendar bodimo ponosni na svoje, na to, da smo Slovenci in da slovenstvo ponese-mo prihodnjim rodovom.

Tudi to je naša družina, ki se imenuje Slovenija.

Bogu hvala za vsako družino!

Igor Stepan, župnik

Pogled na Birčno vas skozi čas

Vsako slabo nosi v sebi tudi dobro. Današnji koronačas je prinesel, da smo bolj pogledali vase, v svojo okolico in zgodovino.

V tem posebnem obdobju, ko imamo več časa za razmišljanje, se mi misli nehote sprehajajo po časih, ki jih več ni. Najbolj prikladno se je sprehajati po spominjanju na bližnjo okolico.

Še posebej ko se naberejo leta, spomini večkrat pohitijo v preteklost. Slednjo vsake oči vidijo po svoje in spomini so prežeti s pozitivno naravnostjo, saj na srečo čas izbriše nelepe spomine.

Ta moj pogled ni znanstveni, ampak so to spomini, ki se zasedrajo v srcu na osnovi lastnih doživetij in pripovedovanjih ter ljudskega izročila. Moji pogledi so se oblikovali po pogovoru s krajani, po osebnih izkušnjah ter pogledu v preteklost.

Birčna vas leži na območju, poimenovanem z ledinskimi imeni: Ušivec, Postaja, Banija, Travniki, Babji hrib, Predale, Drage, Reber, Sevce, Studenec, Robanje doline ... Včasih so uporabljali domača imena, ki so v sebi skrivala značilnosti kraja, ki so ga označevala. Tu lahko domišljiji pustimo prosto pot ...

O naši okolici je vsaj po tem, kar je meni uspelo najti, bolj malo raziskanega, sicer je pa bolj resen pristop stvar zgodovinarjev in podobnih strokovnjakov. Morda se bo kdaj našel kdo, ki bo našo okolico podrobneje raziskal. Še vedno velja, da je pomembno poznati svojo zgodovino.

Birčna vas na zemljevidu nekoč in danes

Po ogledu dostopnih kart in načinu gradnje je razvidno, da

je vas nastala na hribčku ter se širila na obrobje centra. Še sedaj imamo nekaj hiš na tem mestu (Zupančičeva, Žagarjeva, Golobova), ki sicer niso iz tega obdobja, a so najstarejše še obstoječe hiše. Naši predniki so znali prostor in zemljo dobro uporabljati. Rodovitna zemlja je bila za obdelavo, manj rodovitna za pozidavo. Hiše so bile postavljene blizu druga drugi in nikogar ni motila bližina soseda.

Kasneje, v začetku 20. stoletja, ko so zgradili železnico (1912–1914), pa so začeli graditi hiše tudi okoli železniške postaje, sprva predvsem zaposleni na železnici.

V tem obdobju so zgradili tudi šolo, ki je bila in je še vedno pomembna pridobitev za kraj in okolico.

Ob železniški postaji je še vedno v funkciji nakladalna rampa za les. Z izgradnjo železnice so pripeljan les iz okolice nato varjali na vlake in jih pošiljali v svet. V preteklosti je bila na tem mestu tudi žaga za izdelavo železniških pragov. Te so žagali z ročnimi žagami za les, ki so ga furmani s konji dovažali iz bližnjih gozdov.

Danes je v vasi približno 110 hišnih števil z malo manj kot 400 prebivalci. Po podatkih Statističnega urada RS je v Birčni vasi leta 1869 živelo 125 prebivalcev, 1900 – 163, 1880 – 144, 1890 – 169, 1900 – 163, 1931 – 259, 1948 – 226, 1953 – 263, 1961 – 266, 1969 – 256, ob popisu prebivalcev leta 2002 pa 365 prebivalcev, kar pomeni, da se je v 150 letih število prebivalcev povečalo za trikrat.

Izvor imena

Zanimivo je, da so v centru vasi pred več kot sto leti zgradili vaško šterno, v katero se je stekala voda s streh bližnjih hiš



Birčna vas danes.

in gospodarskih poslopij (Mahaličeve, Jakševe, Brulčeve). Zajeto vodo so uporabljali še v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko še ni bilo vodovoda. Poleg vaške šterne je obstajala šterna še na sedanjem Žagarjevem travniku, pod vasjo, kamor so hodili po vodo. Voda je bila v tistih časih zelo dragocena in so jo varčno uporabljali. Danes je to nepredstavljivo, saj smo pri porabi vode zelo potratni.

Na drugi strani proti Cerovcu je še vedno »živ« izvir, ki je služil tudi za ostalo porabo, kot je napajanje živine, pranje perila ... Prav tako je v preteklosti ob vsakem večjem deževju voda zalila travnike pod vasjo, ki so bili polni izvirov. Še danes so vidni ostanki jam – izvirov, a so jih v glavnem že zasipali.

Verjetno tudi od tod izhajajo nekatere domneve o izvoru imena Birčna vas, ki naj bi nastalo iz imena Virčna vas. Staro

ime je vidno tudi na starem zemljevidu.

Po ljudskem izročilu naj bi potok pod vasjo v času kuge služil kot »razkužilo«, saj je vsak prišlek moral čez potok v vas. V tem času sta bili postavljeni tudi kužni znamenji



Osvetljen center vasi



Birčna vas v 18. stoletju.

– kapelici, ki ob takratnem vhodu v vas stojita še danes.

Za oskrbo z vodo, še zlasti pri živalih, so služile tudi »luže« na Ušivcu, ki so bile z vodo napolnjene velik del leta. Po raznih posegih v zemljo ob izgradnji vodovoda in ostale infrastrukture se redko napolnijo z vodo, ostale so še samo manjše jame.

V preteklosti – in tudi še dandanes – so bila v uporabi domača hišna imena: Breški, Dolinski, Mahaličevi, Furmanovi, Matevževi, Brulčevi, Krnalčkovi, Šurkatovi, Jenkotovi, Krnalovi, Johanovi, Zagorčevi, kar se danes, ko so važne le hišne številke, že opušča.

Služenje denarja

V okolici Birčne vasi so včasih, v 19. in začetku 20. stoletja, izkopavali kremenov pesek in glino. To surovino so po železnici vozili v Novo mesto v tovarno Kremen. Potrebovali so ga pri izdelavo stekla in razne keramike. Spremljevalka kremenovega peska je glina, ki so jo uporabljali za izdelavo peči, štedilnikov ... Kremenov pesek je služil tudi za čiščenje, glina pa za zdravilne obloge ... Še vedno je zlasti v okolici železniške postaje videti razne nenaravne jame in vzpetine, kar so ostanki izkopavanja.

V preteklosti je bilo v vasi veliko furmanov. Vozili so les iz gozdov, pesek in glino, pozimi pa orali sneg po cesti ...

V vasi je bil včasih del zaslužka tudi prodaja lesa, ki so ga pripravljali v bližnjih gozdovih ter ga vozili na zbirno rampo na železniški postaji in tudi v bližnje mesto. Tudi oranje njiv in priložnostni prevozi so nudili zaslužek tistim, ki so imeli vprežno živino. Pozimi so furmani združili svoje vprežne konje ter orali sneg po cestah in poteh z lesenimi plugi. Takrat seveda še niso obstajale asfaltirane poti. V vasi je bilo veliko krav in konj. Mleko so prodajali doma, čemur bi danes rekli »na hišnem pragu«.

Dejstvo pa je, da so bili vaščani včasih bolj složni in so drug drugemu priskočili na pomoč.

Morda pa bo komu pogled na spodnjo fotografijo obudil spomin na danes redko viden prizor.

To je moje videnje. Vabljeni vsi, ki še kaj veste o preteklosti, zaželeno so tudi fotografije.

Viri: ljudsko izročilo in SURS - (<http://www.stat.si/StatWeb/StaticPages/Index/Copyright>)

Tekst: **Majda Meštrić**
Foto: **Bogdan M., PISO**



Počitek za oči in spomin.

Sokrajan, ki se je podal v svet

Primož Abram iz Birčne vasi že nekaj let z ženo in tremi hčerkami živi v Dominikanski republikli.

Na spletu lahko prisluhnemo njegovim motivacijskim nagovorom, ki so posneti v krasnem okolju med bučanjem morja. Povprašali smo ga o življenju v tujini, spominih na domači kraj ter o tem, kako se je epidemija dotaknila okolja, v katerem živi.

Primož, pri odločanju za selitev marsikomu zmanjka poguma. Kakšna je bila pot do tvoje odločitve, da se preselite tako daleč?

Najprej hvala lepa, ker ste se pri časopisu Šum sekvoj spomnili name kot sokrajana, ki se je podal v svet. Kar nekaj let je že minilo, kar ne živim več v Sloveniji, kaj šele v Birčni vasi, toda domači kraj je in vedno bo del mene. Kot večina sokrajanov sem tudi jaz študiral v Ljubljani, tam pa spoznal eno fejest Gorenjko, s katero sem si v par letih ustvaril čudovito družino. Zaradi prve službe sem tudi ostal v okolici Ljubljane. Skozi leta dela in potovanja po Sloveniji sem spoznal, da me vleče v drugačno vrsto dela, in moj tok življenja se je iz standardne službe spremenil v precej bolj avanturistično življenje :) In to je tudi pripeljalo do priložnosti, da se preselimo v Dominikansko republiko, kjer bi sodelovali pri večjem projektu. Tu se je sicer malo zapletlo in obrnilo, tako da smo svoje načrte prilagodili dani situaciji. In še vedno smo tukaj in uživamo v tem našem rajju na Zemlji.

Opiši svoje življenje v tujini. Kakšne izzive prinaša? Ko gledam na tvojem Facebook profilu vse tiste slike palm in turkiznega morja, se mi kar malo zvrtili ... ☺

Življenje v tujini prinese marsikaj, veliko izzivov na vseh področjih, prav tako tudi veliko lepih stvari. Če potegnem črto, je prineslo ogromno, ampak res ogromno izkušenj, preko katerih smo zrasi kot posamezniki in kot družina.

Leta 2013, ko smo se preselili, so bile hčerke stare 6 in 4 leta, najmlajša pa 6 mese-



cev. Kar nekaj kilometrov nas je ločevalo od vseh domačih, tako da so razne vikend variante oz. počitnice za praznike odpadle. Hvala Bogu za internet in različne aplikacije, ki so nam omogočile stik z ostalimi v Sloveniji ... skratka, ni bilo treba pisati pisma in ga poslati preko ladje kot več let nazaj :)

Življenje tukaj je tudi sicer čisto druga zgodba. Slovenski jezik je samo naš, tako da ko smo v trgovini, se lahko brez skrbi pogovarjamo in nihče nas ne razume, o čem govorimo. Imamo pa težave s tem v primerih, ko pridemo na obisk v Slovenijo in ne moremo kar prosto govoriti o vsem in vsakomur, ker hitro vsi gledajo za nami ;)

Kraj, kjer živimo, je svet v malem, ker je ogromno priseljencev z vseh koncev sveta. Tako da imamo res priložnost opazovati in spoznavati lastnosti različnih narodnosti. Včasih je to res zabavno, včasih pa ... Tukaj slišimo ogromno jezikov. Poznam celo starejšega gospoda, ki je slikar in se je dolgo let nazaj preselil sem iz Hrvaške.

Ljudje so sami po sebi zelo odprti in vedno pripravljeni na pogovor, tako da je navezovanje stikov res enostavno. Ampak to lahko vidiš v večini držav, ki so blizu ekvatorja

... sonce ima res svoj čar.

Še malo o vremenu ... Bolj kot ne imamo skoraj celo leto sonce in toplo vreme, dan pa povprečno 12 ur dolg. Temperaturno pozimi, ko je najbolj mrzlo, pridemo ponoči na 20 stopinj, tako da kovtri še kako prav pridejo :D Takrat si z velikim veseljem oblečemo celo pulover in dolge hlače. Poleti je pa čisto druga zgodba. Temperatura je višja in začne se sezona švicanja bolj kot ne ves čas. Razen ob klimi, ampak to neradi uporabljamo, razen v avtu.

Kraj, kjer živimo, sam po sebi res ponuja ogromno peščenih plaž in neverjetne lepote turkiznega morja, kar je tisto, zaradi česar smo tukaj. Predstavljam si to kombinacijo ... sonce, toplo vreme čez celo leto, morje ... to je to, kar trenutno kot družina potrebujemo in neizmerno v tem uživamo.

Kako si še povezan z domačim krajem?

Povezanost z domačim krajem je bolj kot ne stik z domačimi in občasno s prijatelji iz otroštva. In ja, vedno se je lepo vrniti v domače kraje in se srečati z domačimi in prijatelji. Sicer pa zelo rad spremljam, kaj se dogaja pri vas, in sem vesel, ko naredijo kakšno novo postajališče ali karkoli drugega.



**Kako vas je zaznamovala epidemija?
Kakšne so razlike v ukrepih ter v odnosu
do epidemije v Dominikanski republiki
in v Sloveniji?**

Ko smo približno leto dni nazaj vstopili v čas epidemije, je bilo kar šokantno. Vsi prestrašeni, zaskrbljeni, izolirani po hišah, bolj kot ne vsak v svojem mehurčku ... še v trgovino smo šli z rokavicami, kapami, očali in seveda masko ... In vsepovsod v okolici sta res zavladala mir in tišina. Nobenega ropota motorjev, avtomobilov, nobene glasne glasbe, samo glas narave vsepovsod okoli nas. Predstavlja si, kakšen šok je bil to za lokalne ljudi, ki se vedno radi zabavajo in družijo, živijo z glasbo in je fizični stik nekaj povsem normalnega ... Tako pa je bilo vsega tega kar naenkrat konec. Za njih šok, za nas pa pravi balzam, ker je mir res nekaj neprecenljivega.

Od takrat se je življenje precej vrnilo v normalo. Maske so sicer še delno prisotne, vse ostalo pa že kar nekaj časa ne. Razen v velikih trgovinah, kjer spoštujejo zakone, preverjajo temperaturo in razkužujejo roke obiskovalcem. Ampak to je pri nas v malem mestecu s približno 25.000 ljudmi. Čisto druga zgodba pa je v večjih mestih, kjer so precej bolj strogi, kar se tiče sledenja zakonov.

Tudi sicer smo pri nas imeli zelo malo okužb v vsem tem času. Vsaj uradnih. Neuradno pa verjetno veliko več, a smo preboleli, ne da bi sploh vedeli. Saj na koncu koncev – sonce, svež zrak in morje so ves čas okoli nas in to je tista magična formula, ki nam za sedaj zelo dobro služi.

Je pa generalno epidemija najbolj prizadela turizem, ki je za Dominikansko republiko zelo pomemben. Veliki hoteli so bili večino časa zaprti, manjši ponudniki pa so zaradi tega doživeli pravi razcvet. Da ne govorim o gradbeništvu in prodaji novih nepremičnin. Rastejo kot gobe po dežju in prodaja neverjetno cveti. Zakaj, pa morda kdaj drugič :)

V poslovnem smislu pa mi je epidemija pomagala, ker sedaj vedno več ljudi razume in sprejema pomoč tudi preko interneta, saj se tudi vedno več ljudi zaveda, v kakšnih stiskah so in si poiščejo pomoč.

**Greva še malo v nostalgijo. Kaj ti je bilo
kot krajanu Birčne vasi najbolj všeč?
Kakšni so tvoji spomini?**

Ko pogledam nazaj v svoje otroštvo, je res ogromno lepih spominov na življenje v Birčni vasi. Res toliko sem dobil tam, da je težko izbrati samo eno stvar. Otroška leta so bila čudovita in brezskrbna. Pa naj je bilo to, ko smo na glavni cesti potegnili špago čez cesto in smo igrali tenis s sosedi, ali ko smo se skoraj vsi otroci iz Birčne vasi in Ruperč Vrha družili na igrišču pri šoli,

spekli kakšno narabutano koruzo ... ali ko smo s fanti igrali »divjo ligo« v nogometu z ostalimi vami ... ali ko sem tekal po gozdu in osvajal Ljuben ter preplezal vse skalce pod njim ... ali ko sva z bratom iskala marele ali kostanj po hosti ... ali ko sem skoraj požiral knjige iz potujoče knjižnice ... ali ko smo se sredi vasi pozimi dobili in smo preštanfali cel hrib in se spuščali po njem, ko so bile zime še tiste prave zime ... ali ko sem vsak dan z vlakom hodil v Novo mesto v šolo ...

Res čudovito otroštvo je to bilo in res največja zahvala za vse to gre zagotovo mojim čudovitim staršem, ki so mi vse to dali in omogočili. Ti spomini so v meni za večno zapisani in se bom vedno z največjim veseljem in hvaležnostjo vračal v domači kraj, ker je res čudovit kraj.

**Primož, hvala za tvoje bogate zapise
in da si popestril letošnje glasilo. Ko
se bomo pa kdaj s kakšnim čolnom
peljali mimo Dominikanske republike,
pa verjamem, da nas boš povabil na
kakšno kavo :)**

Seveda! Dobrodošli! In hvala tebi, Karmen, za to priložnost, da sem lahko s sokrajani delil del svoje zgodbe in izkušnje z drugega konca sveta. Svet je res čudovit, samo videti moramo lepote in za konec: saj sploh ni važno, kje smo, važno je, da tam uživamo in živimo življenje.

Svojim strankam večkrat rečem, da »raj ni kraj, raj je stanje v nas«.

Opazite in uživajte v lepih stvareh in najдите svoj notranji mir. Srečno.

Priprava prispevka: **Karmen Jenič**
Foto: **arhiv družine Abram**

Obvladajmo stres!

Stres

Stresni odziv je obrambna reakcija na grozečo nevarnost, izgubo ali čustveno obremenitev. Normalen stresni odziv ima svoj čustveni del in telesni del. Duševni odziv je lahko zavesten, npr. vedenje, s katerim se izognemo grožnji (spopad z nevarnostjo ali beg pred njo), ali podzavesten, ko človek zanika nevarnost ali travmatični dogodek. Ko telo zazna nevarnost – ne glede na to, ali je resnična ali izmišljena, se sproži obramba telesa v hitrem, samodejnem postopku, imenovanem reakcija »boj ali beg« ali »odziv na stres«.

Stres je vse, kar nam postavlja visoke zahteve in je za nas obremenjujoče. Sem spadajo tako negativni dogodki, npr. izčrpen urnik dela, kot tudi pozitivni dogodki, kot so poroka, nakup hiše ali napredovanje. Stres je lahko tudi notranji ali samo ustvarjen, če nas na primer pretirano skrbi kaj, kar se lahko zgodi ali ne, ali če so prisotne nerazumne, pesimistične misli o življenju. Med pogoste zunanje vzroke stresa vključujemo: glavne življenjske spremembe (poroka, upokojitev), služba ali šola, težave v odnosih, finančne težave, otroci in družina ... Pogosti notranji vzroki stresa pa vključujejo: pesimizem, nesposobnost sprejemanja negotovosti, togo razmišljanje, pomanjkanje prilagodljivosti, negativni samogovor, nerealna pričakovanja/perfekcionizem ...

Naslednjih deset življenjskih dogodkov je najbolj stresnih za odrasle: smrt zakonca, ločitev, ločitev staršev, zapor, smrt ožjega družinskega člana, poškodba ali bolezen, poroka, izguba službe, uskladitev zakonske zveze, upokojitev. Nekateri drugi tipični vzroki stresa so tudi: naravne nesreče ali nesreče, ki jih je povzročil človek, življenje s kronično boleznijo, nasilno razmerje, nesrečen zakon, dolgotrajni ločitveni postopek, vprašanja skrbništva nad otroki, skrb za ljubljeno osebo s kronično boleznijo (npr. demenca), življenje v revščini, delo v nevarnem poklicu, slabo ravnanje med poklicnim in zasebnim življenjem, vojaški vpoklic.



Pomembno je, da se zavedamo, da nima vsak stres negativnega vpliva na naše zdravje. Stres nam lahko pomaga, da se spoprimeemo z izzivi. To je tisto, kar nas med predstavitvijo drži na nogah, izostri našo koncentracijo ali nam da dodatni zagon pri učenju za izpit, ko bi na primer raje gledali televizijo. Toda čez določeno točko stres preneha biti koristen in začne povzročati veliko škodo našemu zdravju, razpoloženju, produktivnosti, odnosom in kakovosti življenja.

Mnogi ljudje ne najdejo načina, kako zavirati vsakdanji stres, da bo ta le koristen in ne škodljiv. Najbolj nevarno pri stresu je, kako

lahko se nam prikrade. Navadimo se. Občutek postane znan, celo normalen. To povzroči, da sploh ne opazimo, kako močno vpliva na nas in naše življenje, zato je pomembno, da smo seznanjeni s pogostimi opozorilnimi znaki in simptomi preobremenitve s stresom. Ti so: težave s spominom, nezmožnost koncentracije, slaba presoja, pesimizem, nenehna skrb, depresija, tesnoba in vznemirjenost, razdražljivost ali jeza, občutek preobremenjenosti, osamljenost, driska ali zaprtje, slabost, omotica, bolečine v prsih, hiter srčni utrip, pogosti prehladi, večji ali manjši apetit, preveč ali premalo spanja, umik od drugih, odlašanje ali zanemarjanje odgovornosti, uporaba alkohola, cigaret ali mamil za sprostitev, živčne razvade (npr. grizenje nohtov).



Obvladovanje stresa

Cilj obvladovanja stresa ni, da se ga popolnoma znebimo. To ni samo nemogoče, ampak je stres v nekaterih situacijah lahko zdrav. Za obvladovanje stresa pa moramo najprej prepoznati stvari, ki nam le-tega povzročajo. Ugotovimo, katerim od teh stvari se je mogoče izogniti, nato pa poiščemo načine za obvladovanje tistih negativnih stresorjev, ki se jim ni mogoče izogniti.

Načinov za obvladovanje stresa je mnogo – od vsakdanjega zdravega življenjskega sloga pa do sprostitvenih vaj, ki nam stresno situacijo tudi pomagajo prebroditi.

Osnovni načini spopadanja s stresom so:

Redna vadba

Redna vadba nam lahko dvigne razpoloženje in služi kot odvrčanje pozornosti od skrbi, kar nam omogoča, da se prebijemo iz kroga negativnih misli, ki napajajo stres. Ritmične vaje, kot so hoja, tek, plavanje in ples, so zelo učinkovite, še posebej če telovadimo natančno (pozornost usmerimo na fizične občutke, ki jih doživljamo med gibanjem).

Za varnost na cestah smo odgovorni vsi udeleženci v prometu

Socializacija

Preprost pogovor iz oči v oči z drugim človekom lahko sproži hormone, ki lajšajo stres, ko se počutimo vznemirjeno ali negotovo. Že samo kratka izmenjava prijaznih besed ali prijazen pogled drugega človeka lahko pomaga umiriti naš živčni sistem.

Uporaba čutov

Drug hiter način za lajšanje stresa je vključitev enega ali več čutov – vida, zvoka, okusa, vonja, dotika ali gibanja. Ključno je najti zaznavni vložek, ki nam ustreza, npr. poslušanje glasbe, vonj po kavi, božanje hišnega ljubljenceka ...

Sproščanje

Sprostitutvene tehnike, kot so joga, meditacija in globoko dihanje, aktivirajo sprostitutveni odziv telesa, stanje mirnosti, ki je nasprotje odziva na stres. Če redno vadimo, lahko te dejavnosti zmanjšajo vsakdanjo raven stresa in povečajo občutek veselja in vedrine. Prav tako povečajo našo sposobnost, da ostanemo mirni in zbrani pod pritiskom.

Zdrava prehrana

Hrana, ki jo jemo, lahko izboljša ali poslabša naše razpoloženje in vpliva na našo sposobnost spoprijemanja z življenjskimi stresorji. Uživanje diete, polne predelane in priručne hrane, predelanih ogljikovih hidratov in sladkih prigrizkov lahko poslabša simptome stresa, medtem ko nam lahko prehrana, bogata s svežim sadjem in zelenjavo, visokokakovostnimi beljakovinami in omega-3 maščobnimi kislinami, pomaga pri boljšem spopadanju z življenjski vzponi in padci.

Počitek

Občutek utrujenosti lahko poveča stres, saj povzroči, da razmišljamo iracionalno. Hkrati lahko kronični stres tudi moti naš spanec. Ne glede na to, ali imamo težave s tem, da zaspimo, ali nočnim spanjem, obstaja veliko načinov za izboljšanje spanja, tako da se počutimo manj obremenjeni in bolj produktivni ter čustveno uravnoteženi.

Lorena Bogataj,

študentka 4. letnika Medicinske fakultete Univerze v Mariboru



Nepriklajena hitrost je med glavnimi dejavniki najhujših prometnih nesreč. Na območju Policijske uprave Novo mesto je zaradi nepriklajene hitrosti v zadnjih osmih letih umrlo 43 ljudi.

Hitrost je povezana tudi z nekaterimi drugimi dejavniki, kot so nepravilna stran in smer vožnje, nepravilno prehitvanje in neupoštevanje pravil o prednosti.

Višje povprečne hitrosti so značilne predvsem za obdobja lepega vremena, ko so vozne lastnosti dobre. Vozniki lahko zaradi dobre vidljivosti, suhih cest in drugih ugodnih dejavnikov dobijo lažen občutek varnosti, pogosto tudi precenijo svoje sposobnosti, zaradi česar vozijo hitreje in bolj agresivno. Obenem je v lepem in toplem vremenu, tj. spomladi in poleti,

promet gostejši, poleg voznikov osebnih in tovornih vozil pa je na cestah tudi veliko pešcev, kolesarjev, voznikov motornih koles in koles z motorjem, kmetijske mehanizacije idr., kar dodatno negativno vpliva prometno varnost.

Že če bi povprečno hitrost v naseljih zmanjšali za samo 1 km/h, bi se število prometnih nesreč zmanjšalo za približno 4 %.

Znižanje povprečne hitrosti za 1 km/h zunaj naselja pa bi pomenilo zmanjšanje števila prometnih nesreč zaradi hitrosti za približno 2 %. Na to, da je počasnejše zares varneje, pa kaže tudi podatek, da je verjetnost smrti pešca ob trku pri hitrosti 50 km/h kar 85-odstotna, pri hitrosti 30 km/h pa se verjetnost, da bo pešec zaradi trka umrl, zmanjša na manj kot 10 odstotkov.

Ob vročini in povečani toplotni obremenitvi vse udeležence v cestnem prometu pozivamo k še večji previdnosti in strpnosti. Tistim, ki gredo na daljšo pot, svetujemo, da se na pot odpravijo spočiti in v hladnejših delih dneva.

Ob prvih znakih utrujenosti naj vozilo na primernem mestu ustavijo in si odpohčijo. Opozorilo k previdnosti in strpnosti namenjamo tudi tistim, ki bodo z avtomobilom premagovali le krajše razdalje v domačem okolju. Po ugotovitvah policistov so vozniki v domačem okolju pogosto manj previdni, manj so pozorni na ostale udeležence v prometu in morebitne spremembe prometne signalizacije. Vozniki avtomobilov pri vožnji v domačem okolju pogosto ne uporabljajo smernikov in ob zavijanju levo je to lahko usodno za motorista ali kolesarja, ki pripelje iz nasprotni smeri. Prav tako je znano dejstvo, da telefoniranje med vožnjo bistveno zmanjša koncentracijo voznikov. Policisti voznike pozivamo, naj prilagodijo hitrost svoje vožnje veljavnim omejitvam, razmeram na cesti in svojim vozniškim izkušnjam. Za volan naj sedejo le trezni, tudi če imajo namen prevoziti le nekaj kilometrov.

Vročina in povečana toplotna obremenitev vpliva tudi na voznike enoslednih vozil. Kolesarjem in motoristom prav tako svetujemo, da se izogibajo vožnji ob najbolj vročih delih dneva. Poskrbijo naj za svojo vidnost in poskušajo predvideti ravnanja ostalih udeležencev v prometu – predvsem voznikov motornih vozil.

Podružnična šola v Birčni vasi

Predstavljamo **ново vodstvo** podružnice **Birčna vas**



RAVNATELJICA Romana Šarec Rojc

Rojena sem bila v vasi Šmarca pri Kamniku, kjer sem s starši in sestro živela vse do svojega 22 leta.

Osnovno šolo Marije Vere sem obiskovala na Duplici pri Kamniku in na vsa ta leta mi ostajajo zelo lepi spomini. Ob zaključku osnovne šole sem kot najboljša učenka dobila posebno priznanje Občine Kamnik. Takratni župan mi je podaril faksimile Prešernovih Poezij in morda je tudi ta krasen spomin že nekoliko narekoval moja nadaljnja leta izobraževanja. Po srednji šoli so se mi uresničile sanje, ko sem bila sprejeta na dvopredmetni študij slovenščine in pedagogike na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Že med študijem sem poučevala na Srednji gradbeni šoli v Ljubljani. Leta 2002 sem se zaposlila na OŠ Božidarja Jakca kot učiteljica slovenščine in to delo opravljala vse do leta 2020. 27. julija 2020 sem se zaposlila kot ravnateljica na OŠ Šmihel, kjer poleg ravnateljevanja poučujem tudi slovenščino

v 9. razredu. Zelo sem bila vesela, ko sem izvedela, da bo del mojega ravnateljevanja tudi podružnična šola, ki je duša in srce vsakega manjšega kraja. Gre za prostor, kjer se srečujejo različne generacije, od naših najmlajših do njihovih babic in dedkov.

Ko pogledam nazaj, sem izredno ponosna na vse svoje učence, kajti skupaj smo rasli in postajali odgovornejši. Ponosna sem na mentorstvo mladim raziskovalcem, ki so bili zelo uspešni pri doseganju najvišjih priznanj. Poleg poučevanja slovenščine sem bila tudi vodja projekta Podarimo si prijatelja – podarimo si knjigo, kjer smo se povezali s Slovenci, živečimi v Prijedorju in Novem sadu. Učence sem učila tudi ročnih spretnosti (kvačkanje, pletenje, klekljanje) ter vodila tečaje kaligrafije.

V zasebnem življenju sem v prvi vrsti žena in mamica 6-letne hčerke. Prostega časa mi ne ostane veliko, saj sem rada ves čas aktivna. Zelo rada kuham, pečem, urejam manjši vrt, skrbim za cvetočo okolico hiše ter se ukvarjam s hčerko. Ko pa najdem trenutek zase, zelo rada šivam, pletem, kvačkam, klekljam in pišem v kaligrafiji. Ob večerih, po prebrani pravljici, tudi sama rada preberem kakšen dober kriminalno-ljubezenski roman. Rada spremljam šport – moja prva športna ljubezen je Moto GP z Valentinom Rossijem, takoj zatem pa atletika. Pozimi z največjim veseljem navijam za vse zimske športnike, predvsem pa za Petra Prevca. Moje življenje je razgibano, polno energije, dobre volje in delavnosti. Sem človek akcije, vesela sem, če se ves čas nekaj dogaja. Nikoli mi ni dolgčas, čas pa mi vedno in skoraj povsod mine izredno hitro. Rada imam komunikativne, delavne in poštene ljudi. Naj zaključim z mislijo: »Vse, kar se moramo odločiti, je, kaj storiti s časom, ki nam je dan« (J. R. R. Tolkien).

VODJA PODRUŽNICE Mojca Pirc

Sem Mojca Pirc, rojena 23. 9. 1985 v Novem mestu. Leta 2019 mi je bila zaupana pomembna naloga, da nadomestim dolgoletno vodjo podružnice, go. Vido Šter. Odločitev za sprejetje te naloge ni bila enostavna, saj



sem bila ravno takrat petič noseča in porajala so se mi vprašanja in dvomi. Ali bom to zmogla? Kako bom krmarila službo in dom? Glede na to, da že 35 let živim

v šolskem okolišju in delo šole dobro poznam, sem se odločila, da izziv sprejem. Na šolo v Birčni vasi me že iz mladih nog vežejo lepi spomini. Tu so se stkala moja prva prijateljstva, ki trajajo še danes, tu so se pojavile prve ljubezenske iskricice, prvi prepiri in še kaj. V tretjem razredu sem doma povedala, da bom tudi jaz učiteljica, ker hočem biti taka, kot naša učiteljica Valči. Že od nekdaj sem se rada s prijateljicami igrala šolo.

Ko sem bila starejša, sem se vključevala v razne aktivnosti, ki so bile povezane z delom z otroki. Več let sem bila aktivna pri novomeških skavtih, sprva kot članica, nato kot voditeljica. V gimnaziji sem kot prostovoljka delala v vrtcu ter kot animatorka sodelovala na oratorijih. Pomembne izkušnje sem pridobila tudi pri sodelovanju z RK Novo mesto, saj sem več let v njihovi organizaciji spremljala socialno šibkejšje otroke na morje, sprva kot vzgojiteljica, kasneje pa tudi kot pedagoški vodja. Odločitev, da postanem učiteljica, se ni zdela težka, a sem vseeno kar nekaj časa kolebala med poklicem zdravnice in učiteljice. Čeprav mi je marsikdo svetoval, da je poklic zdravnika donosnejši in v družbi bolj cenjen, je pri meni prevladala želja po delu z mlajšimi otroki.

Leta 2008 sem se kot novopečena diplomiranka zaposlila v »svoji« šoli. S prijateljico sva se že na fakulteti večkrat pošalili, da bi bilo res idilično, če bi se zaposlila v Birčni vasi, kjer sem prvič začutila željo po poučevanju. In ker življenje ubira čudna pota, se je to tudi res zgodilo. Moram priznati, da je zanimivo, ko prideš v šolo svoje mladosti. Ponovno vidiš znane obraze svojih učiteljev,

s katerimi si imel dobre in ne tako dobre izkušnje, le da tokrat z njimi ne sedi v razredu, pač pa v zbornici. Takrat prvič opaziš, da ima delo učitelja dve plati, tisto v razredu in tisto po pouku. Če pa v šolo, na kateri delaš, vpišeš še svoje otroke, pa spoznaš še čisto novo dimenzijo postavljanja meja in usklajevanja družine in službe.

Delo učitelja je večkrat naporno in manj cenjeno kot v preteklosti. Že dolgo pa ne velja več, da učitelju ob dvanajstih doma že vre juha, saj se naše delo pogosto zavleče pozno v popoldan. Kljub vsemu pa v svojem delu še vedno lahko najdem veliko pozitivnih stvari. Najbolje se počutim med učenci, predvsem takrat, ko vidim, da so jim zastavljene naloge všeč in jih z veseljem opravijo. Sama sem mnenja, da je šolanje otroka na podružnici privilegij. Učenci so v manjših razredih in se šolajo s sovrstniki iz svojih vasi. Prav vsakega učenca podružnice skušamo vključiti v utrip šole, bodisi z nastopi na šolskih in krajevnih prireditvah bodisi s sodelovanjem na raznih natečajih, pisanjem prispevkov in podobno. Velik plus je zagotovo tudi ta, da se vsi med sabo dobro poznamo. Tudi če je kdaj potrebno nadomestiti manjkajočega učitelja, ni strahu, da kakega učenca ne bi znal poklicati po njegovem imenu. Sama pri sebi si upam trditi, da vsaj v času, ko so učenci v šoli, ob igri in druženju pozabijo na to, da bi »morali« v prostem času igrati računalniške igre in drsati po pametnih telefonih ter raje poberejo kako vejo na igrišču, se bojujejo z navideznimi zmaji ali pa zgradijo zid iz listja, ki jih varuje pred napadalci. In tako je tudi prav. Otroška domišljija nima meja, dokler jim jih ne postavimo odrasli. Negujmo te male bistre glave, saj bodo še prehitro odrasle. Kot vodja podružnice se bom trudila, da bomo učitelji vedno delali v dobro naših učencev ter negovali njihove talente in otroško vedoželjnost. S pomočjo staršev in dobrim medsebojnim sodelovanjem bomo zagotovo uspešni.



Ajda Jakše, 3. r., Čajanka

Šolsko delo v letu 2020/2021

Šolo na podružnici letos obiskuje skupaj 80 učencev, od tega jih je 13 prvič prestopilo šolski prag.

Vendar letošnje leto ni bilo običajno, saj smo morali zaradi epidemije imeti zaprta vrata od 9. 11. 2020 in vse do 9. 2. 2021. Šolanje je ta čas potekalo na daljavo, kar je zahtevalo veliko vključenost staršev v vzgojni proces. Na šoli smo veseli, da so bili starši in učenci odzivni in smo s skupnimi močmi zmogli prebroditi to pot. Učenci so doma pokazali veliko ustvarjalnosti in samostojnosti pri delu.



Jaka Jerič, 2. r., Peter Klepec



Peter Hudorovac 2. r., Peter Klepec

Konec septembra smo na podružnici izvedli dan dejavnosti z naslovom Spoznaj čebelo – varuj in ohrani življenje. V okviru Dni evropske kulturne dediščine smo želeli našim učencem znotraj naravoslovnega dne približati pomen varovanja in ohranjanja kulturne dediščine. Namen naravoslovnega dne je bil, da učenci spoznajo življenje čebel, čebelje pridelke, čebeljo družino in vpliv človeka na življenje teh majhnih žuželk.

Čeprav razmere niso dopuščale, da bi si v živo segli v roke in zaželeli srečo v novem letu, smo na šoli vseeno izvedli novoletno prireditev. Letos je bila malo drugačna, virtualna, a zato nič manj posebna. Šmihelčani smo dokazali, da se vse da, če se hoče, in nastal je zelo lep izdelek učencev in učiteljev, ki je bil za ogled dosegljiv na šolski spletni strani.

V okviru Rastoče knjige OŠ Šmihel je potekal natečaj za izdelavo izvirne družabne igre. Na podružnici je bila izbrana in nagrajena igra Pametna kača Žana in Tante Klobučar. Prav tako so učenci bili in še bodo aktivni na tekmovanjih iz znanja ter likovnih in literarnih natečajih. Izdelki treh učencev so bili tudi objavljeni v aprilskem Cicibanu.

Zavedamo se, da je bilo letošnje leto v marsičem posebno in težko. Prineslo je veliko izzivov pri delu na daljavo ter soočanju z vladnimi ukrepi pri ponovnem odprtju šol. Mnogo stvari nismo uspeli izvesti, kot smo si zamislili, pa vendar bomo leto s skupnimi močmi pripeljali do konca.

Zagotovo smo letos vsi pričeli iskreno ceniti pristen stisk roke, objem in iskren nasmeš na obrazu, saj so nam bili začasno odvzeti. Niso pa nam bili odvzeti ljubezen do družine, čut do sočloveka, skrb za prijatelja in ostale življenjsko pomembne vrednote. Zato bi se na tem mestu učiteljice podružnice zahvalile učencem, staršem, starim staršem in vsem ostalim, ki ste bili letos aktivno vpeti v učni proces. Hvala, da ste nam stali ob strani.

Izobraževanje na daljavo

Ko smo imeli šolo na daljavo, mi je bilo všeč, ko smo se videli po Zoomu s prijatelji. Ni mi bilo všeč, ko je učiteljica razlagala snov po Zoomu, a jo je prekinjalo. Pogrešala sem tudi prijatelje, ker jih nisem mogla videti v živo. V času šolanja na daljavo sem se naučila, kako vklopiti in izklopiti mikrofona. V tem času sem spoznala, kako smo lahko hvaležni, da smo zdravi in imamo starše, ki nam vedno pomagajo, ko potrebujemo pomoč.

Hana Bartolj, 4. razred >>

>> Izobraževanje na domu mi je bilo všeč, ker sem hitreje končala za šolo in sem imela tako več prostega časa. Ni mi bilo všeč, ker se nisem mogla v živo videti s sošolci in učiteljico. Na Zoomu mi je večkrat štekalo, zato nisem vedela, ali me drugi slišijo ali ne. Pogrešala sem tudi to, da nisem mogla na svoj najboljši sladoled. Naučila sem se, da internet ni tako zanesljiv, kot izgleda, in da se ga sčasoma naveličaš. Moj najljubši dogodek je bil, ko sem se s sosedo Nežo sankala. Delali sva tudi kipce in igluje. Med sankanjem sem se poškodovala, ampak ni bilo hudo, saj sem premagala strah pred sankanjem.

Nuša Kovač, 4. razred

Izobraževanje na daljavo mi je bilo všeč, ker sem prej končal z delom in sem se šel igrat s prijatelji. Naučil sem se tudi uporabljati Zoom. Ni mi bilo všeč, da je na Zoomu veliko štekalo in nas večkrat prekinilo. Tako sem težje sledil razlagi učiteljice. Pogrešal sem tudi učiteljico in dodatna pojasnila v živo, kadar česa nisem razumel. V tem času tudi ne maram nositi maske. Najbolj vesel sem bil vsak dan, ko sem končal s šolskim delom in odhital ven. Veselil sem se, da grem spet v šolo in se družim s prijatelji. Učiteljica pa nam bo spet lahko razložila vso snov.

Tilen Gašper, 4. razred



Lana Kutnar si je ogledala jamo na Uršnih selih



Jakob Muhič predstavlja svoje jaslice



Rožle Pirc in pouk športa v domači sobi



Neža Fabijan na naravoslovnem dnevu ureja domači vrt



Jan Šušteršič doma ustvarja za veliko noč



Pekarica Blažka Pirc peče od doma



Jan Podržaj ob svoji ptičji krmilnici



Tudi Nika Kralj je pripravila hrano za ptičke



Anže Brdar je pripravil super palačinke in vam lahko posreduje recept



Tomaž Gregorčič zbrano pripravlja pito s sadjem



Lenart Jakše se je v okviru športnega dne povzpel do sv. Vida na Ljubnu (in si spekel malico)



Prvošolci ponovno v šoli

To izobraževanje na daljavo se je začelo septembra 2020, ko se je koronavirus tako razširil po svetu, da se pouk ni mogel več izvajati v šolah. Potem pa smo pristali tukaj na izobraževanju na daljavo in res mi ni bilo prav nič všeč. Nisem mogla v živo videti prijateljev in učiteljic, nekateri pa so imeli težave z internetno povezavo in zato nam je bilo včasih težko delati za šolo. Vseeno moram priznati, da je bilo to izobraževanje polno novih, težkih in zabavnih izzivov. Naučila sem se uporabljati računalnik, sedaj imam svojo elektronsko pošto in na spletu sama najdem veliko poučnih vsebin. Na začetku smo upali, da se bomo od doma učili le nekaj tednov, na koncu pa se je zavleklo na dolge štiri mesece. Prav zato smo se vrnitve v šolo in srečanja z učiteljicami in sošolci še toliko bolj razveselili. Upam, da nam ne bo nikoli več treba na izobraževanje na daljavo.

Ula Muhič, 4. razred



Janez Lukšič 1. r.

Opisal vam bom dan, ko sem se na snegu res zabaval. Po šolskih Zoomih, med katerimi nam je učiteljica Milka povedala, naj dobro izkoristimo dan in da rok za oddajo nalog ni tako pomemben, sem se oblekel v kombinezon in odšel ven. Sankali smo se v neki dolini, kjer smo zgradili skakalnico. Čez čas je ven prišla še moja sestrica. Skupaj sva se sankala. Nato pa je prišel moj prijatelj Valentin in me vprašal, če ga peljem v dolino, o kateri sem mu enkrat govoril. Odločila sva se, da vzameva samo lopatki. Pokazal sem mu, kje tista dolina je. Dolina je bila precej dolga in med spustom je pršilo sneg v obraz. Po nekaj spustih sva zagledala psičko Kajo (kako nenavadno ime za psičko). Stekla sva na vrh hriba in počakala, da se nama je približala. Nato sva se zapodila v dolino, psička je stekla za nama, a se je spotaknila ob kamen in kot raketa zaorala po hribu. To sva ponovila še nekajkrat (če smo natančni, dvakrat), nato pa je psičko poklical njen lastnik in jo privezal. Pobralla sva se domov. Naredil sem vse za šolo in se nato spet šel sankat. Prav zanimivo, kako ti lahko pes popestri dan.

Rožle Pirc, 5. a/p

Če bi se svet nazaj vrtel

Če bi se svet nazaj vrtel,
bi ljudje valili jajca
in živali rodile novorojenčke.

Če bi se svet nazaj vrtel,
bi ljudje jedli travo,
živali pa meso in krompir.

Če bi se svet nazaj vrtel,
bi ljudje hodili po štirih nogah,
živali pa po dveh.

Jure Vidmar, 5. a/p

V odmoru smo se pogovarjali. Učiteljica je vstopila in predstavila Fifi, vsi so se zasmeli zelo glasno, da se je tresla šola. Pogledal sem po razredu in opazil pet učencev, ki se nismo smejali. Celu dopoldne smo bili zunaj, opazovali Fifi in se ji še vedno smejali, saj je bila suha kakor palica. Nekdo je dodal, da ni žaljivo, če nekemu rečeš, da je suh. Jure je rekel, da žaljenje vedno boli ter preden se smeješ, razmisli, kako bi bilo tebi v njegovi koži. Njih to ni skrbelo. Med počitnicami se je zgodilo, da je postal nekdo drug presuh. Spoznali so, kar so naredili Fifi in se ji opravičili. Ona pa se nam je zahvalila za zaščito in prijaznost. Postali smo prijatelji. Učiteljica je bila zelo ponosna, da smo se na koncu razumeli.

Lun Blažič, 5. a/p

Prvič na drsalkah

Tistega lepega sončnega dne smo se z vrtcem odpravili drsat. Drsališče je bilo postavljeno pred velikimi stavbami. Jaz tako majhna deklica, stavbe pa tako velike in mogočne. Vzgojiteljica nas je pospremila do lesene hiške, kjer smo si izposodili drsalko. Ko sem videla, kako izgledajo drsalko, me je postalo strah, da ne bom zvozila. K sreči je poleg mene stala moja najboljša prijateljica Beti. Prijeli sva se za roke in se skupaj spustili po ledu. Bilo je zanimivo, malo strahu in malo veselja. Bolj ko je strah odhajal stran, več je bilo prostora za veselje. Med drsanjem sem tudi padla. Malo me je bolelo, a ni bilo nič hudega. Z Beti sva se le druga drugi nasmejali in drsali naprej. Tisti dan sem se imela lepo.

Laila Samia Mokbel, 3. a/p



Luka Roženberger, 2. r.



Uglješa Zmijanac, 3. r.



Teja Kralj Božič, 2. r.

Pod vodo

Pod vodo življenje je kot strojno brnjenje. Avto, motorji, kolesa hitijo, komaj jim pešci ubežijo.

Ribice noge so dobile, po cesti so hodile. Švigale so sem ter tja, ker niso vajene tega sveta.

Čez hribe in doline hobotnica se plazi, skoraj pa smučarja pregazi.

Na cesti je zastoj, raki onemogli so, ribe so jih popikale in šle naprej. Tako je narobe svet, z nami vred.

Aneja Menart, 5. a/p

Žabice

Žabja jajca tam stojijo, potem pa se izvalijo. Paglavčki plavajo in zraven se majejo. Zrastejo jim nogice, potem pa še rokice. Žaba iz vode skoči, vse nas premoči.

Tilen Gašper, 4. a/p

Želimo vam mirno in lepo poletje.

Uredništvo



*Čudež ni hoja po vodi.
Čudež je hoditi po zeleni zemlji,
bivati globoko v sedanjem trenutku
in se počutiti resnično živ.*

Thich Nhat Hanh

*Naši dnevi so le nekoliko daljši kot list,
ki spomladi ozeleni in jeseni porumeni in oveni.
Pa vendar ne štejejo dnevi,
ki smo jih živeli, ampak globina.
Pomembno je, kako smo živeli,
ljubili in koliko src smo se dotaknili.*

Julia Doria

*Ne vrednoti svojega življenje le po uspehih
in neuspehih na svoji poti.
Raje sprejmi vse, kar ti pride na pot.
Uživaj v rožah, prepusti se sončnim zabodom,
smebu majhnih otrok, dežju in ptičjemu petju.
Vse to vsrkaj vase.
Ni poti do sreče, sreča je pot.*

Wayne W. Dyer

*V nas vseh je še vedno otrok, ki verjame v čudeže.
Za otroke so čudeži preproste reči.
Vsak dan je čudežen,
nepojasnen, poživljajoč, vedno nov.*

Karen Goldman

*Prav zaradi preprostih stvari je življenje
vredno svojega imena;
zaradi prijetnih, temeljnih stvari,
kakršne so ljubezen in dolžnost,
delo in počitek ter življenje z naravo.*

Lara Ingalls Wilder

»**Sodelujte** z nami.

Pišite, ustvarjajte, **fotografirajte**, pohvalite ali grajajte.

Vse to sprejemamo na naš e-mail: sumsekvoj@gmail.com ali osebno pri članih uredništva.«



Kje pa je to?

Mnogo je koticov v naši okolici, v katere ne zahajamo vsak dan ali pa tudi nikoli. So pa tudi domačije, mimo katerih se vozimo ali hodimo, pa ne vidimo spominskih plošč. In ko vidimo sliko, se vprašamo: »Kje pa je to?«

Spominska obeležja v naših krajih in objektih nemo pričajo svojo zgodbo. Odgovor poiščite v tej številki Šuma sekvoj.

Bogdan Mali

ŠUM SEKVOJ - GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS

Glasilo ureja uredniški odbor: urednica: **Karmen Jenič**, člani: **Bogdan Mali**, **Darja Marjanović**, **Majda Meštrič**.

Jezikovni pregled vodilnih člankov: **Karmen Jenič**.

Glasilo je natisnjeno v 560 izvodih. Grafična realizacija: Tomograf Novo mesto.

Fotografija: **Bogdan Mali** in kraji.

Naslov uredništva:

Birčna vas 1,

Novo mesto

sumsekvoj@gmail.com